

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtynčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 4

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Sausio (January) 25, 1935.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVI

Lietuva-Vokietija Koncentruoja Kariuomenę Prie Klaipėdos

Kongresui Jau Pasiulyta Socialės Apdraudos Pro- jektas

Naciai Siekia Klaipėdą Pagrobtį

LIETUVA-VOKIETIJA KON- CENTRUOJA KARIUOMEN- NES PRIE KLAIPĖDOS.

Berlynas, sausio 20. — Jur-
gis Šaulys, Lietuvos ministeris
Berlyne, šiandien pripažino, kad
Lietuvos kariuomenė koncent-
ruojama prie Klaipėdos rube-
žiaus, apie ką buvo vokiečių
spaudoje pranešta vakar, parei-
škdamas, kad tą patį daranti
ir Vokietija.

Tai padarydamas, ministeris
pareiškė, kad tame žygy nėra
nieko nepaprasto, nes ten Lietu-
vos kariuomenė rengiasi daryti
bandymus (manevrus). Šiame
reikale p. Šaulys pasakė seka-
mai: „Sulyg nustatyto progra-
mo, mes sausikame 1908 metų
rezervą trijų mėnesių prati-
mams. Kad šitai daroma prie
Klaipėdos rubežiaus, o ne kur
kitur — nereikia nuostabauti,
kuomet girdime, kad Vokietija
savo ginkluotą jėgą padidino
prie Lietuvos-Vokietijos rube-
žių ir kuomet Tilžėje žymiai
padidinta kulkosvaidžių skai-
čius. Lietuva nėra pasirijusi
sukelti bent kokį nesuspatingumą.
Musų siekiai yra tiesioginiai su-
rūsti su nustatyto programu.“

Poną Šaulį tai padaryti pri-
vertė vokiečių spaudos „vakar
atspausdintas įtarimas, būk
kaimyninė tauta yra pašaukusi
prie ginklų trijų mėnesių lai-
kui savo kariuomenę ir kad pa-
čiame Klaipėdos krašte kariuo-
menė padvigubinta. Šitai vo-
kiečių spauda pavadino Lietuvą
žvanguinant ginklu, kas reiškia
blogą žymę. Bet ta pati spauda
vis tik prisimenia, jog Lie-
tuva tai daranti dėlto, kad
nugirdusi, būk Prūsijos kariuo-
menės maniusi peržengti rube-
žių ir užimti Kdaipėdą, kurios
vokiečiai neteko sulig pokarinės
taikos sutarties, padarytos Ver-
salyje.

KONGRESUI JAU PASIULY- TA SOCIALĖS APDRAUDOS PROJEKTAS.

Washington, D. C. — Sau-
sio 17 d. prez. Rooseveltas pri-
siuntė kongresui specialį prane-
šimą, kuriame ragina kongresą
kogeičiausiai priimti socialės
apdraudos įstatymus — nedar-
bo apdraudos, senatvės pensijų,
teikimą pagelbos vaikams ir
gelbėjimą teikti medikale pa-
gelbą Sulig prez. pasiūlymo —
ne darbo ir senatvės apdraudos tu-
ri būti išimokančios, kad joms
nereikėtų pinigų imti iš valsty-
bės įdė, jei bent pradžioje kiek
paimti, kol susidarys reikalin-
gas fondas. Apdraudos mokėji-
mą turėtų pačios valstijos, bet
fondus turėtų prižiūrėti federalė
valdžia. Jis siūlo, kad federalė
valdžia teiktų pagelbą toms vals-
tijoms, kurios teikia pensijų mo-
tinoms ir kurios rupinasi bėna-

mais ir apleistais bei paliegu-
siais vaikais. Prezidentas pra-
šo, kad šiuos pasiūlymus kong-
resas kogeičiausiai priimtų,
nes greitai laiku turi susirinkti
44 valstijų legislatus, kurios
tuos socialės apdraudos projek-
tus turės priimti, kadangi visa
apdrauda bus vykinama pačių
valstijų.

Kaip tik pabaigta prez. Roos-
evelto pranešimai skaityti, —
senatorius Wagner'is senatė ir
atstovas David Lewis atstovų
bute įnešė šiuos bilius: 1) Viso-
je šaly įvesti verstina senatės
pensijų sistemą; 2) Verstiną
valstijų įstatymais nedarbo ap-
draudą; 3) Savanorę senatės
pagelbą apleistiems vaikams; 4)
Teikti federalinę subsidiją pri-
žiūrėjimui motinų ir vaikų svei-
katos; 6) Kad prezidentas pas-
kirtų naują iš trijų narių socia-
lės apdraudos tarybą nagrinėti
mūi piniui apdraudos ir pensijų
klausimų. Prie biliaus yra pa-
siūlyta, kad pradžioj vykinimui
apdraudos ir reikiamoms pagel-
boms būtų paskirta \$98,500,000
seksamiems fiskaliamis metams
ir po to po \$208,500,000 kiek-
vieniems metams. Minimi biliai
pasijutė atatinamoms komisi-
joms, bet kadangi jie yra suriš-
ti su paskirstymu pinigų, tai pir-
mausia bus svarstomi atstovų
buto finansų komisijos.

NACIAI SIEKIA KLAIPĖDĄ PAGROBTI.

Sausio 13 d. „Saar'o gyven-
tojai nusibalsavo sugrįžti prie
Vokietijos. Vokiečiai laimėjo
didele didžiama balsų ir po to
sukėlė dideles demonstracijas,
identan pasidžiaugti tuo laimėji-
mu. Jau seniau vienur-kitur bu-
vo rašoma, kad laimėję Saar'ą,
Vokietijos naciai puls Klaipė-
dos kraštą, kurio jie neteko po
Didžiojo Karo. Tie pranasavi-
mai šiandien jau pildosi: pas-
tarųjų dienų New Yorko (be-
abejo ir kitur Amerikoje ir vi-
samo pasauly) spauda talpina
ilgus straipsnius, būk laimėję
Saar'ą vokiečiai pradeda vaju
atgauti Klaipėdą. Taipgi ta
spauda pilna iš Berlyno paleis-
tų insinuacijų ir apie Lietuvą,
būk Lietuva perdaug persekio-
janti Klaipėdos krašte gyven-
nancius vokiečius ir netvarkiai
vadanti reikalus.

Vokiškų nacių tikslas yra
aiškus: pirmiausia diskredituo-
ti Lietuvos valdžią ir pačią Lie-
tuvą, o vėliau daryti spaudimą
viso pasaulio akyse, kad Lietu-
va nemokanti valdyti to krašto,
kuris tiesioginiai Lietuvai pri-
klauso ir kuriame šiuo laiku
dar kiek vokiečių gyvena. Tai
padarius, ji stengsis pastatyti
reikalą taip, kad Klaipėdos kra-
šte leidus plebiscitu (žmonių

visuotinu balsavimu) pasireikš-
ti, prie kurios šalies Klaipėdos
kraštas nori priklausyti: Lietu-
vos ar Vokietijos. Gavus tą
teisę, beabejo, Vokietija laimė-
tų, nes ji tenai elgtųsi taip,
kaip elgėsi Saar'e, kur žmones
naciai mušė ir vėliau žaizdas
druska apibarstė dei to, kad kai
kurie nemanė balsuoti už sugrį-
žimą prie Vokietijos.

Apsvaigę laimėjimu del lai-
mėjimo Saar'e, Vokietijos na-
ciai ir toliau siekia: sausio 20
d. iš Bruselio, Belgijos sostinės
pranešama, kad ten areštuota
keletas Vokietijos nacių agita-
torių, kurie veda propagandą,
identan Eupen ir Maldem, ku-
rias tai provincijas po Didžio
Karo valdė Belgija, sugrąžintų
prie Vokietijos.

Aišku, kad Vokietijos naciai
sieks ir daugiau. Bet kyla kla-
simas: ar bent kur jie nenusi-
lauž sau sprandą. Prie Lietuvos
rubežių dabar jie koncentruoja
kariuomenę ir tai gali daryti.
Bet kas nutiktų, jei panašiai
pasielgtų prie kitų valstybių
rubežių? Pagaliau, kas nutiktų,
jei vokiečių kariuomenė pradė-
tų žygiuoti į Klaipėdos kraštą,
ar Lietuvą? Aiškus dalykas,
butų pradėta prieš Vokietiją
karas, kuris užsibaigtų daug
pranaudingiau naciams, negu Di-
dysis Karas baigėsi.

ZINOVJEV IR KAMENEV NUTEISTI KALĖTI.

Ryga. — Buvę žymiausi Le-
nino laikais Rusijos šulai Gri-
gori Zinovjev ir Leon Kamenev
išsigelbėjo nuo mirties baus-
mės už jų netiesioginį ryšį Ki-
rovo nžmušime ir liko nuteisti
tik kalėjimu. Tai nepaprasta
bausmė, nes iki šiol, veik ką tik
bolševikai galėjo surišti su Ki-
rovo nužudymu — visi tapo su-
saudyti. Zinovjevas nuteistas
10 metų kalėjimui, o Kamene-
vas 5 metams. Drauge su jais
Leningrade teisti dar 17 žmo-
nių iš „Maskvos centro“ ir liko
nuteisti nuo 5 iki 10 metų ka-
lėjimo. Visi nuteistieji yra bu-
vę žymūs komunistų vadaai, bet
vėliau nuėję su Trockiui ir tuo
netekę Stalino malonės. Visi jie
teisme atliko išpažintį, bet tas
jų neišgelbėjo nuo bausmės.

Tokią bausmę nusikaltusiems
uždėjo teismas, nors Rusijos
spauda ir darbininkiškos organi-
zacijos „visos šalies balsu“ rei-
kalavo, kad jie būtų nubausti
mirties bausme.

SLAVŲ FRATERNALIŲ OR- GANIZACIJŲ KONFE- RENCIJA.

Pittsburgh, Pa. — Sausio 27
d. čia įvyks Slavų Fraternalių
Organizacijų Federacijos (Fe-
deration of Slav Fraternal Or-
ders) konferencija, kurioje bus
apsvarstyta visa eilė bėgančių
reikalų, kurie liečia minimą or-
ganizaciją. Be kita ko bus ap-
svarstyta: federacijos tikslas,
priimta konstitucija, fraterna-
lių organizacijų pašelpo tiesos
(propagandos) apdraudos ko-
do, būklė fraternalių organi-
zacijų, mažamečių narystė ir
kt. svarbesnieji reikalai. Vi-
siems čia minimiems klausimams
referus atatinkami organi-
zacijos oficialiai bei pakvie-
sti valdžios atstovai. Konferen-
cija prasidės 2 val. popiet, Na-
tional Slovak Society Audito-

rium, 518 Court Place. Į šią
konferenciją pakviesta dalyvau-
ti ir SLA. atstovai. Dalyvauti
pasižadėjo vice-prez. p. J. K.
Mažukna ir kai kurie vietiniai
SLA. darbuotojai.

DEL KIROVO NUŽUDYMO JAU NUBAUSTA 212 ŽMONIŲ.

Officialiai pranešama, kad del
komunistų vado Kirovo nušovi-
mo jau 117 žmonių nužudyta
sušaudymu, 17 nubausti kalėji-
mu, 49 — išsiųsti į sunkių
darbų stovyklas ir 29 — įstrem-
ti. Gali but, kad yra kur kas
daugiau nužudytų. Veik visi
nubaustieji yra arba komunis-
tai, arba neseniai pašalinti iš
komunistų partijos. Pavyzdžiui,
nubausti Zinovjevas ir Kamene-
vas buvo artimiausi Lenino
draugai. Leninui mirus — jie
drauge su Trockiui sudarė
triumviratą, kuris valdė Rusiją
kol Stalinas įsigalėjo ir iškilo.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Roma. — Sausio 19 d. fašis-
tinė Italija pradėjo tikrą vaju
prieš bedarbę. Sulig oficiali
pranešimų, su sausio 1 diena
Italijoje buvo 961,705 bedarbiai
arba 160,907 mažiau, negu per-
nai tuo pačiu laiku. Dabar pra-
dedama vaju sumažinti darbo
valandas ir viršlaikius. Tuo,
tikima, bedarbių skaičius bus
sumažintas dar visu 100,000.

Tichorečanja, Rusija. — Kol-
siu geležinkelio stoties perde-
tinis, M. Guzov, sausio 19 d. nu-
teistas sušaudymui už įvykusių
dvilypę dviejų traukinių koli-
ziją sausio 6 d., kur užmušta
6 žmonės. Kiti aštuoni geležin-
keliečiai nuteisti nuo trijų iki
dešimties metų kalėjimo.

Sangajus, Kinija. — Iš pati-
kėtinų šaltinių čia gauta žinių,
kad japonų karo vadovybė pla-
nuoja užimti dar du kinų mies-
tus, kurie esą, turi priklausyti
Mančukui (buvusiai Mandžuri-
jai). Vienas tų miestų randasi
Jehol, o kitas — Peipingo pro-
vincijoje.

Iš Lietuvos

PER NAKTĮ APAKO DAILININKAS.

Neseniai Lietuvos dailininką
Vintartą ištiko šiurpi nelaimė.
Vakare jis atsigulė visiška svei-
kas, o rytą atsikėlė jau apakęs.
Dailininkas Vintartas gyvend-
mas Kauno priemiestyje Šan-
čiuose, dažnai išvažiuodavo pro-
vincijon dekoruoti bažnyčių ir
naujų namų. Akla dailininką
nuvėžė į ligoninę, bet gydyto-
jai apžiūrėję pasakė, kad jo
akys yra visiška sugedę ir jis
jau daugiau nebeatys. Dabar
šis 40 metų žmogus visų ap-
leistas, užsidaręs gyvena vieno-
je šančių lušnoje. Vintartas
buvo gabus dailininkas.

SUSITARTA SU LATVIJA DEL PASIENIO SUSI- SEKIMO.

Nemaža Lietuvos piliečių pa-
sienio gyventojų savo prekes
parduodavo Latvijos pasieny, jų
teritorijoje. Kadangi Latvijoje vei-
kia valiutos judėjimo suvaržy-
mai, tai latviai būvę pradėję
neleisti įvežti už žemės ūkio

gus, sulaukęs 40 metų amžiaus.
savo žmonišką mašineriją pri-
valo pradėti varyti kiek lečiau.
nes sulaukus tokio amžiaus,
žmogaus širdis jau pradeda
reikalauti ramesnio plakimo,
hurs išties žmogus nuo to lai-
ko tik pradeda gyventi.

Saarbruecken, Saar. — Nors
Saar'e dar randasi tarptautinė
kariuomenė, tačiau naciai jau
pradėjo savo terorą prieš tuos
gyventojus, kurie yra priešingi
Hitlerio režimui. Tokiam tero-
rui vykinti įsakymus, esą, duo-
das pats Berlynas. Tūkstančiai
nacių prieš bėga į Franciją.
Anglijos atstovas A. Eden Tau-
tų Sąjungos susirinkime atsi-
šaukė į Vokietijos vyriausybę,
kad ji pildytų savo pažadą nei-
pulti ir nepersekioti nacių prie-
šų. Bet tai nieko negelbsti.

Shenandoah, Pa. — Sausio
21 d. Gilbertono angliakasyklo-
se nutiko dujų sprogimas, ku-
riame 11 žmonių užmušta ir 71
užnuodyta. Tarpe užmuštųjų
yra ir vienas lietuvis, Augus-
tas Sinkevičius iš Frackville, Pa.

Lima, Peru. — Šis miestas
šiomis dienomis mini 400 meti-
nes sukaktuves nuo to laiko,
kai jis įsisteigė. Pagerbimui jo
įsteigėjo Francisco Pizarro pas-
tatoma paminklas.

Cleveland, Ohio. — Sausio
19 d. Dr. Roy W. Scott, kuris
yra Western Reserve universi-
teto klinikos profesorius, šir-
dies ligų specialistas, čia mies-
to klinke skaitė paskaitą. Be-
kita ko, jis išsireiškė, kad žmo-

San Francisco, Cal. — Cali-
fornijoje ir apylinkėse siaučia
didelė šalčių banga. Sausio 19
d. aštuoni žmonės nuo šalčio
mirė. Dideli šalčiai pasireiš-
kia ir kitose vietose. Kanadoje
šaltis siekia net iki 50 laipsnių
žemiau zero. Vidurinėse valsti-
jose irgi šaltoka. Rytines val-
stijas šaltis dar tik rengiasi
aplankyti.

pradėjus gauti pinigų. Dabar
susitarta ir jie leidžia pasienio
gyventojams išsigabenti vienu
syk po 50 latų, ir ta suma turi
būti įrašyta į sienai pereiti kor-
telę.

KLAIPĖDA KILA.

Prisiglaudusi prie Lietuvos,
Klaipėda pasidarė ne tik stam-
bus prekybos bei pramonės cen-
tras, bet vienintelis uosto mies-
tas, sekmingai nukonkuravęs
kitus savo kaimyninius uostus,
virsta taip pat centru po Kau-
no kultūros židiniu. Nuo šių
metų rudens Klaipėdoje įstiegi-
gė prekybos institutas. Anks-
čiau niekas nė nesvajavo, kad
čia galėtų būti augstoji Lietu-
vos mokykla. Gruodžio 8 d. tik-
renybe virto kita klaipėdiškių
svajonė, tai atidaroma nauja
oper. Solistų tarpe yra keli
asmenys, dainavę Kauno opero-
je. Šio klaipėdiškių meno šven-
tovės išlaikymu rūpinasi „Au-
kuro“ draugija, kuriai vadovau-
ja žymus vietos lietuvių veikė-
jas Stiklorius.

Visuomeninis Gyvenimas Lietuvoje

Visuomeninis gyvenimas Lie-
tuvoje ėjo energingo darbo ke-
liu. Visoje Lietuvoje paminėtas
Klaipėdos atvadavimas, nepri-
klausomybės paskelbimas, Da-
rius ir Girėno tragingo žuvi-
mo metinės sukaktuvės, suruo-
ta pirmoji jūros diena, Vilniaus
geležinio fondo diena, Vilniaus
užgrobimo paminėjimas, kariuo-
menės šventė, lietuvių komiteto
nukentėjusiems del karo šelpi
20 metų sukaktuvės ir Vytauto
Didžiojo bataliono skaudžios tra-
gedijos Sibire sukaktuvių pami-
nėjimas. Kudirkos Naumiesty
ir Raseiniuose atidengti didži-
liai paminklai Dr. V. Kudirkai
ir žemaičiui artojui, o Kašėdo-
ryse buvo milžiniška tautos die-
na. Visos šios iškilmės išjudi-
no Lietuvos visuomenę, o orga-
nizacijų eilės padvigubėjo. Kau-
ne birželio 29—30 ir liepos 1 d.
buvo pirmas tautinis eucho
kongresas, kurio metu pa-
šventinti Prisikėlimo bažnyčios
pamatai. Birželio 24 d. šiaulių
Sąjunga atšventė savo veikimo
15 metų sukaktuves. Taip pat
15 metų sukaktuves atšventė ir
kai kurie paminėti pirmieji žu-
vusieji del Lietuvos laisvės: ka-
reivis Povilas Lukšys ir kari-
ninkas Antanas Juozapavičius,

o kovo 15 d. Kaune atidengta
kareiviui Pranui Eimučiui pa-
minklinė lenta. Gruodžio 15 d.
suėjo 15 metų, kai savanorių
pulka iš Lietuvos išvyjo ber-
montininkus. Išklant Klaipėdos
krašto hitlerininkų priešvalsty-
biniam darbui, ji kuogreičiausi
siai pasmerkė visa visuomenė.
Klaipėdos lietuvių organizacijų
veikimas žymiai pagyvėjo.
1934 m. keli žymūs Lietuvos
valstybės, mokslo ir visuomenės
vyrai minėjo savo amžiaus jubi-
lėjų. Prezidentui Antanui Sme-
tonai suėjo 60 metų amžiaus,
Lietuvos banko valdytoji Vla-
dis Stašinskui 60 metų, profe-
soriui Petriui Leonui 70 metų,
Vilniaus lietuvių Vytauto Di-
džiojo gimnazijos direktoriui
Martynui Šikšniui 60 m., Jonui
Kriaučiūnui 70 m., prof. Vlaclo-
vo Biržiškai 50 m. Paminėtos
ir kitų žymesnių žmonių moks-
lo, visuomenės ir literatūros
darbo sukaktuvės. 1934 m. lie-
tuvių tauta turėjo nemažų nuo-
stolių. Iš gyvųjų tarpo amži-
natėn nukeliavo žurnalistų są-
jungos pirmininkas Dr. Juozas
Purickis, Lindė-Dobilas, muzi-
kos tėvas Juozas Naujalis, ra-
šytojas Romas Striupas ir ei-
le kitų brangių asmenų. Tsb.

Kaip Von Zsas Kaune „Apsikulturino“

Iš Klaipėdos hitlerininkų tei-
siamųjų 80 žmonių yra Kauno
kalėjime ir kasdien automobi-
liais vežami į teismą, o 45 yra
laisvi už užstatą. Šie gyvena
viešbučiuose ir patys ateina į
teismą. Šie laisvieji savo pris-

Iki šiol geriausiai šiuo žvilgs-
niu pasižymėjo vienas svarbiau-
sių kaltinamųjų, pastorių von
Zsasas, uždarytos priešvalstybi-
nės vadinamos zasininų parti-
jos vadas. Jis prieš pat Kalėdas
davė teismui ilgus pasiaiškini-
mus, tarp kita ko pažymėjo,
kad į Klaipėdą iš Rytprusių
persikėlė gyventi, norėdamas
padirbėti klaipėdiškių kulturi-
nimui... Na, tą pat vakarą ir
graziai „apsikulturino“.

Su vienu Kaune žinomu pa-
laidunu taip pasigėrė, kad gat-
vėje emė truksmanti, virstu-
liuoti. Pagaliau pargriuvo ir ne-
pajėgė atsikelti. Policininkas
von Zasą pakėlė ir šiaip taip
nusitempė į nuovadą. Čia Za-
sas taip pat nepajėgė pastovėti.
Policijai kilo baimės, kad jis
yra apsinuodijęs alkoholiu ir
gali net numirti. Todėl polici-
ja tuojau išsaukė greitosios pa-
gelbos automobilį ir juo von
Zasą nuvežė į ligoninę. Ligoninėje
paaiškėjo, kad jokie apsi-
nuodijimo nėra, o tiktai per-
daug griebta alkoholio... Von
Zasui buvo suteikta mediciniš-
ka pagelba, buvo leista ligoninėje
pamiegoti bei prisigrioti, o
rytą atėjęs policininkas jį nusi-
vedė vėl į nuovadą, čia surašė
protokolą ir paleido. Iš nuova-
dos von Zsas tiesiog nužings-
niavo į teismą. Dabar šis „kai-
pėdiškių „kulturotojas“ ir hit-
lerininkų organizatorius labai
nelinksmas jaučiasi, nes iš jo
nemalonaus nuotikio su ligoni-
ne ir nuovada visas Kaunas juo-
kiasi... Tsb.

KOKIA YRA NAUJA LIETU- VOS-LATVIJOS PREKYBOS SUTARTIS.

Iš tose derybose dalyvavusių
asmenų teko sužinoti, kad pa-
rafuota Lietuvos-Latvijos pre-
kybos sutartis tiek savo struk-
tura, tiek tendencijomis yra
teisingyn pasibaigusios sutarties.
Kaip žinoma, buvusioje sutar-
tyje buvo tam tikras prekių są-
rašas. Priimtas prekių sąrašas
ir dabar, tik dabartinis prekių
sąrašas gerokai sumažintas.
Prekių sąrašas daugiausia su-
mažintas mažojo pasienio susi-
sekimo sąskaiton. Muitų nuo-
vada, kuri buvo palikta veik ta-
pati. Naujas dalykas tik klyrin-
gas, bet jis neužbaigtas; del
klyringo busių tariamasi diplo-
matiniu keliu bankams pade-
dant.
Sutartis pradeda veikti nuo
gruodžio 22, 1934 metų.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikina ir autoriams negrąžina, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SVARBUS SUMANYMAS

Šiame „Tėvyneš“ num. telpa mūsų bendradarbio Kaune p. Karolio Vairo jau kontretėj formoj iškeltas sumanymas suaukti viso pasaulio lietuvių kongresą. Pereitame „Tėvyneš“ num. tilpo to paties bendradarbio antras sumanymas, tai kaip išvada tokio kongreso turėtų būti įkurta viso pasaulio lietuvių sąjunga. Abu sumanymai yra svarbūs ir svarstytini. Svarbus kaip pačiai Lietuvai, taip ir užsienio lietuviams, ypačingai Amerikos lietuvių išeivijai. Lietuvai svarbu, kad užsieny gyvenanti jos sumys ir dukterys bei jų vaikai kuo ilgiausiai išsilaikytų tautiniai gyvais. Užsienio lietuviams svarbus tuomi, kad organizuotai teikiama pagalba iš senosios tėvynės jiems pagalbėtų ir palengvintų tautiniai kultūriniai darbus dirbti.

Ypačingai Amerikos lietuviams būtina reikalinga kultūrinėmis įėjgomis pagalba iš Lietuvos, jei norime ilgesniam laikui palaikyti tautiniai gyvą Amerikos lietuvių išeiviją. Šitokios pagalbos reikalingumas jau atvėjų atvejais buvo nurodytas Amerikos lietuvių spaudoje. Taigi mums malonu konstatuoti faktą, kad ir Lietuvos visuomenės vadai pradeda aiškiau šį svarbų reikalą suprasti ir rimtai svarstoti užsienio lietuviams pagalbos suteikimui išgales ir priemones.

Suaukimas viso pasaulio lietuvių kongreso yra begalo svarbus sumanymas. Suprantama, kongresas turėtų įvykti Lietuvoje, kuri yra kamienų visų tautos šakų, ištisusių kuone visame pasauly. Tik dėlto ir užsienio lietuviai kovoja už tautinį išsilaikymą, kad yra Lietuva. Jei nebūtų Lietuvos, tai ir užsienio lietuviams nebūtų tokio gyvo tikslo ir reikalo pasilaikyti lietuviams. Nors kiekvieną normalų žmogų įgimtos savybės verčia pasilaikyti artimam prie savo tautos, bet pačios valstybės esmė yra svarbiausiu akstinu tautiniam išsilaikymui. Be valstybės, be tokio krašto, kuris lietuvių tautos nuosavybe būtų galima pavadinti, nebėlika pagrindo tautos kultūrinį savybių ir brangenybių ugdymui, jų saugojimui. Pasaulio klajunų tautos jokio svarbaus vaidmenio žmonijos gyvenime nesuvaidino ir negali suvaidinti. Todel viso pasaulio lietuvių kongresui tinkamiausia vieta senojo mūsų tėvynės. Planingai išanksto suruoštas kongreso dalyvių supažindinimas su Lietuvos gyvenimu, žymiai prisidėtų sustiprinimui užsienio lietuviuose tautinės dvasios, padidimui energijos tautiniams darbams.

Tačiau siulomas laikas, dar šiais metais tokį kongresą suaukti, yra perdaug trumpas ir neįmanoma tokis svarbus ir su tokiais didėlimis išlaidomis sujungtas sumanymas įvykinti. Turime atminti, kad užsienio lietuviams susidaro didelės išlaidos norint kiek didesniam skaitliniui atstovų dalyvauti kongrese. Pagaliau per trumpas laikas ir prisirengti tokiam svarbiui žygiui. Reikia spaudoje ir organizacijų susirinkimuose išdiskutuoti visus sumanymus, kurie tokiam kongrese turėtų būti svarstomi ir sprendžiami. Reikia išjudinti Amerikoje augę lietuviai, kad kuodaugiau įvyktų į tokį kongresą ir tuo būdu gautų progos susipažinti su Lietuva, su jos kultūra ir kitomis tautos savybėmis. Labai svarbu, kad Amerikoje augusių lietuvių kuodidžiausias skaitlius aplankytų Lietuva, nes tai svarbiausias akstinas, kuris paskatins juos stoti aktyviau į tautiniai kultūriniai darbus Amerikos lietuvių išeivijoje.

Šitokiam prisirengimui reikalinga mažiausiai bent metų laikas.

Toliaus, spaudoje šiuos sumanymus diskutuodami prie jokių konkrečių žygių neprieisime. Todel geistina, kad viso pasaulio lietuvių kongreso suaukimo iniciatoriai, minėtinai Draugija Užsienio Lietuviams Remti tuojaus išsiuntintų užsienio lietuvių nacionalėms organizacijoms oficialų pasiūlymą ir kvietimą tokį kongresą suaukti. Tokiu būdu bus užmegsta konkrečio darbo pradžia. Maža naudos būtų palaids, neorganizuotos visuomenės atstovų kongresą suaukti. Pilnai teigiamų išdavių galima tikėtis tik per organizuotą visuomenę tokį sumanymą vykinant. Pagaliau ir viso pasaulio lietuvių sąjunga kuriant reikėtų remtis tik organizuota visuomene. Gal geriausiai būtų įkurti užsienio lietuvių organizacijų sąjungą.

Taigi, laukiame konkrečių žygių iš Lietuvos visuomenės vadų šio svarbaus sumanymo vykinimui.

NEPAMATUOTOS IŠVADOS

„Sandara“ diskusuoja išdavus nepamatuotų gandų ir bereikalingai išdidinamų Susivienijimo reikalais sunkenybių spaudoje skelbimą, primindama, kad ypatingai žalinga patiems SLA. viršininkams tokius vajuos daryti. Kiekvienas sveikais protu turintis SLA. narys su tokiais išvadomis pilnai sutiks, nes visiems aišku, kad mažinimas organizacija pasitikejimo visuomenėje ir jos nariuose neišvengiamai sulauko organizacijos bujojimą ir net susilpnina jos išsilaikymo išgales.

Tačiau tuo pačiu kartu ir pati „Sandara“ nesusilaiko nuo nepamatuotų priekaištų ir išvadų. Pirmiausiai ji sako, kad yra koks ten SLA. Prezidento p. Bagočiaus propagandos biuras, užlaikomas SLA. pinigais, kuris laikraščiuose skelbia p. Bagočių Susivienijimo išgelbėtoju. Tiesa, vienas laikraštis tokią nesąmonę paskelbė. Bet mums nėra žinomas joks SLA. pinigais užlaikomas p. Bagočiaus asmeniniams reikalams garsinti biuras. Tik pats p. Bagočius galėtų pasakyti ar jis tokį biurą užlaiko, ar ne. Tačiau mes neabejotinai žinome, kad SLA. pinigai neiekuojami tokio biuro užlaikymui. SLA. Prezidentas gauna tik tokią algą ir tokias subsidijas savo ofiso užlaikymui, kokias gaudavo ir buvusis SLA. Prezidentas p. Gegužis. Taigi priekaištai, kad SLA. pinigais yra užlaikomas koks ten propagandos biuras, yra nepamatuotas.

Toliaus tame pačiame rašiny padaroma nepamatuotos išvados, kad esą: „Pasekmės Detroito seimo greit pasirodė. Apmirus veikimui, SLA. atsidurė kringoj padėty. Kurybinė pajėga pralatinai ir nėra kam palaikyti viso svorio.“ Šitokios išvados greičiausiai skelbiama srioviniams sumetimais diskreditavimui organizacijos viršininkų, kap ir kituose laikraščiuose skelbiami išmis-lai, apie kuriuos jau esame atvėjų atvejais rašę ir kuriuos pasmerkia ir pati „Sandara“.

Pirmiausiai, mes nejauciame jokio apmirimo SLA. kuopų ir apskričių veikime. Kokis veikimas Susivienijime buvo pirm Detroito Seimo, tokis yra ir dabar. Antra, Detroito Seimas jokių kurybinių jėgų iš organizacijos neprašalino. Pastatymas naujų viršininkų prie organizacijos vairo neturėtų atstumi nei vieno nuosirdaus ir organizacijos ateitį branginančio veikėjo nuo kurybinių darbų organizacijos labui. Taip pat pasikeitimas organizacijos viršininkų sąstate negali būti rimta priežastimi sumažėjimui visuomenėje ir SLA. nariuose pasitikejimo organizacijos ateitimi. Nuosirdžiai Susivienijimą remiantis laikraštis, kokiu skaitome „Sandara“, neprivalėtų šitokių išvadų SLA. nariams siulyti.

Šia proga galime tik pakartoti seniaus pareiktą pasigailėjimą, kad i sriovinių sumetimų sukurius nepamatuotai maišomi Susivienijimo reikalai. Tokiais žygiais Susivienijimui pritarianti spauda niekam jokios naudos nepadarė, o mūsų organizacijai pakenkia. Srovinių imtynių arenoje neturėtų būti liečiami Susivienijimo reikalai.

Jimui pritarianti spauda niekam jokios naudos nepadarė, o mūsų organizacijai pakenkia. Srovinių imtynių arenoje neturėtų būti liečiami Susivienijimo reikalai.

IDOMIOS STATISTIKOS

Amerikos Darbo Federacijos surinktomis statistikomis gauname labai idomų vaizdą Amerikos ekonominės buklės gerėjimo srity. Palyginus 1934 metus su 1933 metais, turime štai kokius skirtumus: bedarbių armija padidėjo apie 429,000 ir su pradžia šių metų viso Amerikoje yra virš 11,000,000 bedarbių kurių virš 5,000,000 vienatiniu išsilikymu yra federalės valdžios teikiama pašelpa. Tuo tarpu 418 korporacijų pelnai 1934 metais padidėjo net \$306,000,000, taip pat įvairių biznio įstaigų 1934 metais bankrutavo 11,222, kuomet 1933 m. tokių bankrutavimų buvo net 19,175, arba arti 8,000 tokių bankrotų buvo mažiau.

Paėmus dirbančiųjų darbininkų ekonominę padėtį, randame sekamus skirtumus: parinktų industrijų grupės darbininkų, aplamai imant, 1934 m. uždarbis pakilo 6.7 nuošimčiais, tačiau maisto produktų kainos pakilo 11.3 nuošimčiais, o drabužių ir namų reikmenų kainos pakilo iki 15.3 nuošimčių. Aplamai paėmus dirbančiųjų darbininkų algos 1934 m. siekė \$1,099, o 1933 m. — \$1,029. Tačiau šitie palyginimai liečia tik parinktas industrijas ir šitos normos negalima taikyti visiems dirbantiems darbininkams. Milionių kad ir dirbančių darbininkų pajamos buvo žymiai mažesnės, nors pragyvenimo kainų kilimas visus lygiai palietė.

Taigi tie visi šūkavimai apie gerėjančią krašto ekonominę buklę susikoncentruoja pirmiausiai tik didžiulių korporacijų pelnuose ir dalinai aplamai biznyje. Darbininkų gyvenimas nei truputi nepalengvėjo, bet dar žymiai pasunkėjo, nes jų pakilusį uždarbį viršija apie du kartus tiek pakilusios pragyvenimo kainos. Bet liudniausia padėtis tai kad bedarbių armija arti puse milijono padidėjo, vietoje sumažėti.

Pažvelgus į tokį krašto ekonominės buklės vaizdą, Amerikos Darbo Federacijos vadai nemato jokių galimybių, kad privatinis interesų industrija galėtų pakelti gamybą ir išgales jos sunaudojimui iki normalaus laipsnio. Nesa gamybos sunaudojimas pirmiausiai remiasi perkamąja visuomenės išgale. Todel ir numatoma vienatine viltimi tik prezidento Rooseveltto nepaprastų viešųjų darbų programą, kuriems reikia bilionai dolerių pilti.

Augstų ekonominių ir socialių mokslų nepažįstanciam protui tiesiog nesuprantamas tokis užburtas ratas. Štai turime valstybėje perdaug visko, ko tik patogiame žmogaus gyvenimui reikalinga, turime tukstančius giliai lavintų ir gabių ekonomistų ir sociologų turime visas išgales krašto ekonominio ir socialio gyvenimo pertvarkymui, o vienok visas gyvenimas sukamas užburtame rate ir tinkamos išeities nesurandama ir tiek. Paprasto žmogaus mąstymu ir supratimu gyvename tiesiog beprotiškoj ekonomini ir socialėj santvarkoj, nes milijonams krašto gyventojų priseina skursti ir badauti vien dėlto, kad visko perdaug turime. Todel nereikalinga gamyba ir todel milijonai darbininkų neturi darbo ir neturi išgalių žmoniškam pragyvenimui.

Kažin ar mūsų politinio, ekonominio ir socialio gyvenimo kapitoni nepagalvoja tokia paprasto sveiko senso kryptimi? Galimas daiktas, kad augsti mokslai jų protavimo aparatą augstyn kojomis apvertė ir todel jie nepajėgia kitaip galvoti, negu mokykloje išmoko. Gal tik dėlto šiandie ir turime tokį beprotiškos ekonominės ir socialės santvarkos užburtą ratą.

Jei esi laimingas — aukok nors dalelę savo laimės nelaimingųjų labui. Laimingiausias tas žmogus, kuris pajėgia savo laime dalintis su kitais.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrį veda DR. I. B. BRONUŠAS,
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

V E Ž Y S

Rašo Dr. I. B. Bronušas.

Vėžio liga yra tai universališka liga, kuria suseraga kaip žmonės, taip ir gyvuliai. Vėžio liga skiriasi nuo visų kitų ligų toje prasmėje, kad ji atsiranda to paties kuno audiniuose. Vėžio liga apsiereiskia sveiko kuno audiniuose ir skiriasi nuo sveikų audinių tik tuomi, kad ji turi greito augimo ir išsiplatinimo po visą kuną ypatybes.

Tikros vėžio ligos augimo priežasties dar nežinome, nors, teisybė, vienas Berlyno biologijos instituto narys, medicinos daktaras Bremer'is, neseniai vokiečių leidinyje paskelbė savo tyrinėjimo pasekmes, kurios duoda galimumo nustatyti vėžio ligos mikrobų. Prie to, minėtas gydytojas surado būdą, kuriuomi bus galima pasekmingai vesti kovą prieš vėžio ligą.

Iki šiol buvo manoma toje srityje, kad vėžio liga atsiranda tarp žmonių ir gyvulių nuo ilgo kuno audinių judinimo, bet iš daktaro Bremer'io pareiškimo matome, kad mes turime reikalą su tam tikru mikroorganizmu, kuris turi tokią ypatybę, kad gali prisilieti taip arti prie raudonųjų kraujo kručelių, kad nėra galima jį su mikroskopo pagalba pastebėti. Tačiau, jei padaroma tam tikrą įleidimą, tai tas mikrobų

atsiskiria nuo raudonųjų kraujo kručelių ir pasidaro pastebimas.

Kas metas vėžio liga išmiršta tukstančiai žmonių, todel ir nestebėtina, kad įvairių šalių gydytojai deda visas savo pastangas, kad sumažinti tokių mirčių skaičių. Daktaras Bremer'is tvirtina, kad tai jam pasiseks padaryti, nes jis mano suradęs būdą, su kurio pagalba bus galima vėžio ligą pažinti pačioje pradžioje, kuomet ji dar yra išgydoma.

Daktaras Bremer'is sako, kad jis galįs aiškiai pasakyti, kuris ligonis turi palinkimą į vėžio ligą arba jau serga šita liga po tam tikro įleidimo po lignonio oda. Vėžio ligos mikrobų pralalinimui ir lignonio išgydymui, esą, reikalinga tolimesnių įleidimų.

Seniaus buvo pasisekę vėžiui sergančiųjų kraujuje pastebėti tam tikrus mikrobus, bet tyrinėtojas nepasisekė jų išauginti žinomais būdais, kaip daktaras Koch'as reikalavo, todel jie taip ir pasiliko iki šių dienų, kada pasirodė, kad tai galima padaryti, tai yra vėžio ligos mikrobų galima išauginti ir susargdinti žiurkės panašiais ir vėžio ligą apsiereiskimais. „Lietuvos Ukrainas“ rašo, kad daktaro Bremer'io pasiekimams tyrinėjimo rezultatams patikrinti buvo pas kirta tam tikra komisija, kuri susidėjo iš žymaus specialisto daktaro Šilingo ir dviejų bakterijologų: daktarų C. Berner ir O. Janke. (Daugiau bus)

Viso Pasaulio Lietuvių Kongresas

P. Rusecko knygutėje „Užsienio Lietuviai“, kurios recenziją esu pasiuntęs Amerikos lietuvių spaudai, iškeltas labai aktualus klausimas, butent suaukti viso pasaulio lietuvių kongresą. Net siuloma tokį kongresą turėti 1935 metais. Čia, beabejonės, autorius reiskia Draugijos Užsienio Lietuviams Remti nusistatymą.

Aišku, kad, autoriaus nuomone, kongresas turėtų būti Draugijos Užs. Liet. Remti vadovybėje.

Kadangi tokio kongreso klausimas liečia užsienio lietuvius, tad suprantama, kad jiems ir reiktų pasisakyti, ar jie kongreso idėjai pritaria. Jei pritaria, tai ar pavyktų pirmą tokį kongresą turėti jau 1935 metais? Jei pavyktų, tai kur toks kongresas turėtų būti, ar Lietuvoje, ar kurioje nors užsienio lietuvių kolonijoje? Neabejojamas, kad šiuo klausimu Amerikos lietuviai pirmutiniai pasisakys savo spaudoje, aš čia tik bandysiu praplešti originalią to sumanymo autoriaus mintį.

Kiti kraštai, kurių išeiviai taip pat, kaip ir mūsų užsienio lietuviai, neturi savo teritorialių kolonijų, laiks nuo lais- kas roduoja savo tautiečių užsienioose sąskridžius, arba kongresus, kuriuose aptariami visokie klausimai, liečianti jų išeivių buklę, jų kultūrinis reikalas, jų santikius su metropolija ir tt. Lenkai 1934 metais buvo suaukę jau 2-ą panašų kongresą. Iš to matome, kad idėja turėti išeivių kongresą nėra atsiradusi tikrai pas mus, ji yra ir kitų kraštų seniau jau pripažinta tiksli ir reikalinga.

Mūsų išeivija, sulgyginamai, dar jauna. Jos ryšiai su tėvyne nėra nutraukti, bet jie nėra ir sutvarkyti. Daugeliu atžvilgių tie ryšiai vienoje ar kitoje srityje nėra glaudūs, nėra išaiškinti, todel visapusiškas susipažinimas su išeivių gyvenimo problemomis, išaiškinimas įvairių skaudamų klausimų ir t. t. galima kongrese, kuriame turėtų būti atstovaujami visi mūsų užsienio kolonijos, tai bent tie kraštai, kur mūsų išeivija yra skaitlingiausia.

Kokie būtų tie klausimai, kuriais galėtų tartis į kongresą suvažiavę žmonės? Klausimų, rodos, nepristigtų. Vienas svarbiausiųjų būtų tautinio ir kultūrinio mūsų išeivių išsilaikymo klausimas. „Ar mes norime išlikti lietuviais? Ar mes galime išsilaikyti? Ar mums reikalinga gintis nuo ištautėjimo?“ Šiais klausimais jau nuo seniau rašo Amerikos lietuvių spauda, nuolatuos tuos klausimus gvil-dena jų darbuotojai ir kalbėtojai. Ir vis tik retai tegalima užteiti aiškesnį nurodymą į tai, kad kovoje su ištautėjimu, kovoje už tautinį ir kultūrinį išsilaikymą jau nebeužtenka vienų tik išeivių jėgų. Tos jų jėgos buvo stambios, kada pati Lietuva neturėjo jėgų, kada ji neturėjo savo spaudos, kada jos gyventojams reikėjo visomis pu-sėmis gintis nuo pasikėsinimų prieš visos tautos gyvybę. Bet šiandien vaizdas pasikeitė.

Šiandien Lietuva, sukursi savo valstybę, sutvarkiusi savo ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, per šešioliką-septyniolika savo nepriklausomybės metų yra parodžiusi tokią pažangą, kad ne tikai mes patys turime stebėtis, bet stebisi ir kitų kraštų žmonės. Tie laikai, kuomet Lietuva buvo reikalinga visokeriopos — medžiaginės ir dvasinės — paramos ir pagalbos iš savo emigrantų, jau praejo. Dabar pati Lietuva yra tokioje padėty, kad ji gali ir nori dalintis savo atsiekimais su svetur gyvenančiais savo su-nais ir dukterimis. Vadinasi, Lietuva jau gali ir nori padėti savo išeiviams jų kovoje už tautinį išsilaikymą.

Šitai turėtų, man rodos, būti visų svarbiausias kongresui svarstyti klausimas. Iš to jau, aišku, iškyla tokio bendradarbiavimo būdų ir priemonių („ways and means“) klausimai. Ruošantis kongresui, tie klausimai turėtų būti ir spaudoje ir organizacijose aptarti ir išankstai išdiskutuoti, reiktų paruošti konkretų planą ir pasiūlyti tiems klausimams realizuoti. Žodžiu, pasiruošimas kongresui būtų visų svarbiausias ir visos sunkiausias darbas.

Be grynai kultūrinio bendradarbiavimo tarp metropolijos ir kolonijų atsirastų ir kiti klausimai, k. t. plėtimas ir stiprinimas.

mas Lietuvos ekonominių ir prekybos santikių su užsieniais, ypač su tais kraštais, kur mūsų išeivija yra skaitlingesnė; tikslus turizmo organizavimas; stipendijų fondai Lietuvos jaunimui užsieniuose ir užsienių lietuvių jaunimui Lietuvoje; grįžtančių iš svetur lietuvių ekonominės buklės apsaugojimas Lietuvoje; pasikeitimas kultūros jėgomis, paskaitų, chorų, artistų grupių, orkestrų ir pan., atitinkamų parodų organizavimas ir lankymas ir tt.

Jei Draugija Užsienio Lietuviams Remti sutinka vykinti savo sumanymą ir ruošti tokį kongresą, tai, man rodos, užsienio lietuviai turėtų tam pritariti ir padėti savo nurodymais ir pasiūlymais, kurie, beabejonės, įeitų į kongreso programą.

Gal būtų praktiška pasiulyti užsienio lietuviams, jų spaudai ir didžioms jų organizacijoms pasisakyti kongreso reikalingumo klausimu ir pranešti Draugijai U. L. R. savo pasiūlymus del kongreso laiko ir vietos. Juo greičiau kongreso klausimas viešai, per spaudą, bus iškeltas ir išspręstas, juo geriau. Tenka čia pažymėti, jog Dr. Užs. Liet. Remti yra tos nuomonės, kad tinkamiausia kongresui vieta — Kaunas: kongreso dalyviams tai būtų geriausia progą aplankyti ne tik Lietuvą, bet ir savo tėviskės; jie pamatytų modernią Lietuvą, susipažintų su jos pažanga, gyvenimo tempu, jos kultūros, ekonomijos ir kt. laimėjimais. Lietuva galėtų kongresui suruošti specialias parodas, vaidinimus, ekskursijas ir kt. Žodžiu, rengiant kongresą Kaune, susidarytų toks upas, kokio kitur negalima būtų sukelti.

Karolis Vairas.

SPAUDOS ATGAVIMO KNYGŲ REIKALU.

Spaudos sukurtiųjų knygų, kur tipo „Aušros“ fotografijos, pirmas tomas jau atspausťas. Visų bendraleidėjų prašoma, kad iki 16 d. vasario prisiųstų savo pažadėtą dalį lėšų išleidimo ir prenumeratą. Po minėtai dienai knygos bus atspausťos ir neprisiuntusieji savo pažadų nebus garsinami bendraleidėjų sąrašė.

Su aukšta pagarba,
Kun. A. Milukas,
134 Bushwick Ave.,
Brooklyn, N. Y.

J A U N I M O K E L I A I

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jausmas, o broli, sėk nesėkio grūdus
ir dirvos nepelėsi! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susmūdo.
Vėlu jau prie darbo: nė sėsi, nė piasai.

Kol deva krutini šventa ognis toli,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko.
Jog menkas ir silpnas net milžino stoli.
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

Lietuvoje Gimęs Jaunimas

Dar prieš karą, tuojau po karo ir kiek vėliau nemažas mūsų viengėnčių skaičius sugrįžo į Lietuvą galutinam ten apsigyvenimui. Išvažiudami, išsivežė ir savo jaunimeis — sunelius ir dukreles. Šiems Amerikoje gimusiems lietuviams teko progos paaugti Lietuvoje. Bet kadangi apie jų gimtąjį kraštą, Ameriką, visur kalbama kaip apie aukso šalį, kurios dauguma jų jaunuolių jau nė nebeatmena — jie, kaip piliečiai, sugrįžta į Ameriką ir čia, dažniausia be savo tėvų, apsigyvena.

Tokio jaunimo dabar Amerikoje yra nemaža. Jo galima rasti didmiesčiuose ir mažesniuose miestuose-miesteliuose. Tas jaunimas nuo čia gimusio-augusio jaunimo daug skiriasi: visų pirmą, jis yra lietuviškesnis už Amerikoje augusį jaunimą, nes augdamas Lietuvoje išmoko gerai lietuviškai, pažino savo senąją tėvynę ir susigyveno su tikrais lietuvių papročiais.

Šitas jaunimas Amerikos lietuviams yra labai naudingas. Ypač jis pageldaujamas organizacijose, nes jis, reikalui esant, gali vadovauti, tikrai lietuviškai veikti ir netaip greit pasiduoda ištautėjimui. Bėda tik tame, kad tas jaunimas irgi netaip lengvai puola į organizacijas, į viešą gyvenimą. Tiesa, lietuviškus parengimus jis lanko, priprastu Lietuvos jaunimo pobūdžiu, tuose parengimuose choru lietuviškų dainų padainuoja, gražiai soka lietuviškus šokius, bet į organizacijas, į viešąją veikimą nepuola taip greitai ir su tokiu pasišventimu, kaip kituomet mūsų šviesesnis jaunimas tai darė.

Tiesa, viename-kitame mieste galima užtikti to jaunimo atskirų klubių, rasi vieną-kitą tokių jaunųjų viešame veikime. Bet, kiek man rodos, jis vis tik permažai veikia, permažai lietuvių viešame gyvenime dalyvauja. O tie jaunuoliai galėtų daug daugiau dėl Amerikos lietuvių padirbėti ir nuveikti. Jie, netolimoje ateityje, galėtų būti ir mūsų viešojo gyvenimo varuotojais ir lietuviškos palai-kytojai.

Man rodos, būtų labai sumanus dalykas, jei tase kolonijose, kur yra iš Lietuvos atvykusio jaunimo, padaryti specialius vajus jį prirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, į suaugusių kuopas ar organizuojant specialias tokio jaunimo kuopas. Gavus tokio tikrai lietuviško jaunimo bent po kelis narius į kuopą, ar vienur-kitūr turint vien tokio jaunimo kuopą — mūsų organizacijai būtų didelis pliusas: veikimas kaip mat pagyvėtų ir būtų galima daug pavyzdžių darbų nuveikti.

SLA. kuopos privalėtų apie tai pakalbėti.

Jaunuolis K. J.

Progresuojame

Kuomet prisieina kalbėti apie Amerikos lietuvių jaunimą — aš visuomet apie jį kalbu teigiamai. Taip darau dėlto, kad jau daugelis metų jaunimo darbuotė seku ir galiu, kaip sakoma, jį tikrai pasverti. Juolabiau gi aš susipažinęs su savo kolonijos jaunimu, su kuriuo man teko draugauti seniau ir su kuriuo ir dabar prisieina šis-tas veikti.

Atsižvelgus į dviejų dešimt metų praeitį ir palyginus mūsų šiandieninį jaunimą su anų dienų jaunimu — matau, kad šių dienų jaunimas yra bent visu 100 nuošimčių lietuviškesnis. Pirmiausia, atsiminkime, kad senesniais laikais apie mūsų ar kitos tautybės jaunimo amerikizavimą šiame krašte nė kalbos nebuvo. Šiandien tai jau svarbi problema, ir todėl mūsų jaunimui augti lietuvišku yra sunkiau, negu anais laikais buvo. Bet vis tik šių dienų Amerikos lietuvių jaunimas yra lietuviškesnis. Seniau Amerikos lietuvių jaunuoliai begaliniai didžiavosi esą „amerikonais“. Didžiama

jaunuolių sau net pažeminimu laikydavo, jei prisieidavo susitikti su iš Lietuvos atvykusiu kad ir vienmečiu lietuviu. Apie senesnius, kaip tais laikais ir patys „amerikonai“, kalbėjo tik kaip apie „polakus“. Jei į lietuvišką kultūringą parengimą ar susirinkimą kuris jaunuolis atsilankydavo — tai budavo tiesiog nepaprastas nuotikis. Atsimenu gerai, kai mūsų kolonijoje buvo vienas Amerikoje gimęs lietuvis, kuris artimai dalyvavo su lietuviu ir kuris kartą į vienos draugijos valdybą įėjo. Vai, koks nepaprastas nuotikis buvo! Netik tos draugijos nariai, netik vietiniai lietuvių kalbėjo, bet net laikraščiuose apie tai tulas korrespondentas parašė ir tą jaunuolį neapsakomai išaukštino. Jei tula panelė ar tulas ponaitis ėmė bent kokį dalyvumą scenoje — taipgi nuostabai prisieidavo. Kad čia gimę lietuvių būtų bent bandę lietuviškus laikraščius skaityti, savas draugijas ar klubus tvirti — to man neteko girdėti.

Bet šiandien?! Mūsų jaunimo pilnas visas mūsų gyvenimas. Kur neisi ir ką neveiksi — visur į čia gimusių jaunimą atsimuši. Jis veikia tokius lietuvių kultūrinus darbus, kokius seniau veikė iš Lietuvos atvykę lietuvių. Ir nuveikia dar geriau, negu pastarieji.

Sakau, mūsų jaunimas labai paprogesavo. Ir dar progresuoja. Visa bėda dar tame, kad ne visas mūsų jaunimas taip jaučiasi ir veikia. Ne visi lietuvių jaunuoliai dar su savo viengėnčiais bendrauja. Bet daugiau jaunimo prie lietuvių irgi būtų galima pritraukti, jei daugiau į jį domės suaugusieji kreiptų, jei daugiau lietuvių kalbos mokyklėlių būtų, jei daugiau jam apie jo pareigas kalbėtume, jei sudarytume tokias aplinkybes, kad mūsų jaunuoliai daugiau tarpusavy dalyvautų.

Pasistengkime tai padaryti. Pasistengkime kožną lietuvių jaunuolį ir prie kožnos progos pakalbinti rašyti į lietuviškas organizacijas, dalyvauti su lietuviu, draugauti su savo tautos berniukais ar mergaitėmis. Tuomet mūsų jaunimas dar lietuviškesnis bus.

Filosofas.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

AMSTERDAM, N. Y.
SLA. 373 Kp. Darbuotė.

Mūsų kuopa užsibrėžė didelius veikimus dėl 1935 metų. Visi nariai ir narės užgry, kad darbuotis su didesniu pasiryžimu, noru ir energija, kad padvigubintų skaitlių narių šiuose metuose.

Išsirikom veiklę valdybą ir visi pradžioje darbuotis kuosmarkiausiais. Į valdybą 4 d. sausio išrinkta sekanti nariai: pirm. Petras Šidlauskas, vice-pirm. Emma Safran, fin. sekr. Sofija Stankevičiūtė, užrašų sekr. Bernice Raila, išd. Bernice Valikonis, organizatorius Benius Stankevičius. Įžanga bus 25 centai ir visi lietuvių, vietiniai ir iš aplinkinių kolonijų yra užkvičiami, nes teatras bus vienas iš įdomiausių ir visi čiagimiai bus lošėjai. Taip pat bus aktyviškesnis teatras, negu peraitas, kur visi buvo patenkinti.

Visi viršininkai yra jauni, gabūs ir pilni energijos.

Taip pat jauna valdyba pranešė, kad jau yra paimita svetainė dėl 10 d. vasario, 1935 m., kur bus parengimas su dideliu teatru ir šokiais. Į komisiją įėjo šie nariai: Amilė Lukšis, Bernice Valikonis, Benius Stankevičius. Įžanga bus 25 centai ir visi lietuvių, vietiniai ir iš aplinkinių kolonijų yra užkvičiami, nes teatras bus vienas iš įdomiausių ir visi čiagimiai bus lošėjai. Taip pat bus aktyviškesnis teatras, negu peraitas, kur visi buvo patenkinti.

Yra kitų komisijų, kur darbuojasi ir laikui bėgant pranešim savo darbuotė kitoms kuopoms ir geidžiam parodyti, kad SLA. 373 jaunuolių kuopa nėra atsilikus nuo kitų gyvenusių kuopų.

Laikė susirinkimo pereinimo meto valdyba išdavė raportą ir pasirodė, kad kuopa stovi labai gerai finansiškai. Praėjusius metus buvo vienas iš pasekmingiausių, ką dar iki šiol turėjo nuo pat savo įsteigimo; turėjo 4 koncertus su šokiais, dvi prelekcijas, 2 prakalbas ir du išvažiavimus. Visos pramogos buvo sekmingos ir atnešė gerą pelną kuopai. Ir kas įstabiausia, tai kad kuodaugiausia narių buvo prirašyta. Todel visi nariai užgry raportus ir visi vienbalsiai nusprendė, kad šie 1935 m. bus dar sekmingesni, negu praėjusieji metai.

Po susirinkimo buvo parengtas bankietas su dainom, deklamacijom ir su trumpom prakalbėm ir užsibaigė šokiais — amerikoniškais ir lietuviškais.

Parengimas vakarėlio buvo gana įspūdingas ir gerėjosi visi jaunuoliai, prigulinti prie SLA. 373 kuopos.

MANO JAUNYSTĖ.

Už mano lango dejuoja vėjai,
Už mano lango ruduo dainuoja,
Už mano lango žiemos nešėjai
Lapus žaliuosius nuo medžių šluoja.

Bet man jaunystės alyvos žydi,
Mėlsvaisiais toliais upeliai šnera;
Kelias jaunystės mane palydi,
Žiedais laimūžė nubarsčius barą.

Pas mane dainos gyvena auga,
Pas mane bijo užėti vėjai —
Kiekvieną dieną laimūžė saugo,
Kad neužklystų vargų nešėjai...

Užėikit, broli, jaunoji sese,
Ir pamatys, jei netikėtai,
Kad mano laimė tikėjė rasią,
Jau nebegali sudrumsti vėjai!...

Aht. Rameikis.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles
savo vaikučiams.

G U L B Ė

Sakoma, buk gulbė giedanti tiksliai vieną sykį savo gyvenime: kuomet pajuntanti prisitartinant mirtį. Vienas žmogus, girdėjęs kitus apie tai pasakojant, pamatė tą paukštį, atnešė rėmion pardavimui. Jis nusipirko gulbę ir parsinešė namo. Už kelių dienų jis užkvietė pas save kelis savo pažįstamus, parodė jiems gulbę ir vertė paukštį giedoti. Bet gulbė tylėjo. Ilgainiui gulbė pasėmė, nusiminė del prisitartinčio jos gyvenimo galo ir sugiedojė gražią-gražią giesmę. Užgirdę tai, savininkas tarė rusčiai:

— Jei sutvėrimas gali giedoti tiksliai prieš miršiant, tai koksgi aš buvau kvailys, kuomet norėjau išgirsti jos giesmę! Man tada pat reikėjo nusukti tai gulbei sprandą, o aš — tik maldaavau jos...

VARNA IR AŠOTIS.

Varna, visiškai merdėdama trošku liu, priėjo prie ašotio, kuris kitą syk buvo pilnas vandens. Dabar pasirodė, kad ašotis vandens nedaug telikę, ir varna niekaip negalėjo jo pasiekti. Varna ir šiaip ir taip bandė pasiekti vandenį, bet nesisekė. Pagaliau, ji tikrai nusiminė. Netikėtai blykstelėjo jos sumanymas, kurį jina tuojau ir pasirūpino įvykdyti. Ji paėmė vieną akmenuką ir įmetė į ašotį. Paskui paėmė kitą akmenuką ir vėl įmetė į ašotį. Ir taip ji darė ilgai. Pagaliau, varna pamatė vandenį jau žymiai pakilus. Ji įmetė dar kelis akmenukus ir jau lengvai galėjo užgesinti savo troškulį — vandens atsigerti — ir tokiu būdu išsigelbėjo nuo mirties.

Dėk mažą prie mažo ir pasidarys daug.

S K R U Z D Ė S.

Sakoma, kad kitą sykį ir skruzdės buvusios žmonėmis ir gyvenusios iš žemdirbystės. Nepatenkintos savo darbų pasekmėmis, jos vis žiūrėjo į savo kaimynų darbus, kur augo gražūs vaisiai, ir prie kiekvienos progos vogė tuos vaisius ir nešė juos į savo sandėlius. Pagaliau toksai jų godumas taip įpykino Jupiterį, kad jis tuos žmones-skruzdes pavertė į paprastas skruzdes. Tačiau nors jų išvaizda ir persimainė, bet jų prigimtis pasiliko ta pati. Ir taip skruzdės iki šiai dienai mėgsta vaikštinėti svetimuose laukuose, rinkti grūdus ir kitokius svetimo triušo vaisius, ir nešti juos į savo sandėlius.

Nors ir nubausi vagį, visviena nebeišnaikinsi jo nelabų palinkimų.

ŽEBENKŠTIS IR ŽMOGUS.

Sykį žmogus sugavo žebenkštį, bėgėjęs aplink namą, ir buvo bėmėtas į vandenį. Bet žebenkštis pradėjo maldauti, kad jis jai dovanotų gyvastį.

Ji sakė:

— Žmogau, argi tu jau neturi širdies, kad nori mane paskandinti? Atsimink, kiek aš atnešu tau naudos, apvalydama tavo namus nuo pelių ir driežų, kurios taip tave įpykina... Pasirodys dėkingas ir dovanok man gyvastį!

Žmogus atsakė:

— Aš ir nesakau, kad tu esi visai nenaudinga. Bet pasakyk man, mieloji, kas papiovė pelėdą? Kas pavogė mėsą? Ne, ne! Tu daugiau atneši blėdies, negu naudos, tad ir turi numirti!

:: Ji Mokytoja Buvo ::

Parašė P. L. Biržietė.

(Tąsa)

Mokytojai ją greit pažino ir tikėjosi daug gero iš jos ateityje.

Vokiečiai iš Lietuvos visiškai išsiskraustė. Žmonės atsikvėpė laisvai. „Karas baigiasi“, vis dažniau ir dažniau girdėjosi žodžiai. Daugelis žmonių užsidedė kerštus prieš tuos, kurie juos skriaudė vokiečių okupacijos laikais. Vienas iš tokių skriaudžių buvo ir senjūnas Ruzgys. Ejo gandai, kad kaimas jam rengias kartuves. Kiti vėl kalbėjo, kad jį kankinsia tikro kankinio kankiomis. Bet tuo tarpu Ruzgys gulėjo mažojo kamarytėje ir sunkiai sirgo.

Ir stebėtinas dalykas. Iki šiol buvęs sveikas, anot žmonių, kaip ridikas, tik vokiečiams palikus Lietuvą jis susirgo. Ir sirgo tikrai. Jau ir kuniga buvo atvežė, ir daktarus, kur tik kokį sužinoję, vėžė. Faktas buvo kad serga; ir kaimas, vadovaudamasis žmoniškumo jausmais, laukė jį pirma pasveikiant, o tik vėliau pareikalauti atskaitos.

Bet negalėjo savo norų įvykdyti. Jis mirė po dviejų mėnesių ligos. Jo turtą tuojau pasidalino jo dvi ištekejusios seserys. Einant įstatymais, jos buvo įpėdinės ir niekas negalėjo prie jų kabintis, nors tikrenybė daugelio pinigai buvo ten sukišti. Mat, kuomet Ruzgys užsimanė davo pajamų, jis pasiūlydavo žinią kokią pasiturinčiam ukininkui, kad buk jį nori vokiečiai išvežti į Vokietiją dirbti. Šis, žinodamas kaip gali išsigelbėti, neša iš paskutinės galimybės visus, kiek surinkęs, nežiurint kad ir reikalingiausia daiktą pardavęs ir prašo seniumą jį išgelbėti. Senjūnas kreipiasi su tokia pat žinia į kitą, trečią, ir tik gale jau tikrai atiduoda vokiečiams tą, kuris niekuo negali išsipirkti.

O, daug, daug pasitarnavo vokiečiams mūsų pačių broliai ir daugelis padėjo jiems mus skriausti!...

* * *

Reiškia, mirė Ruzgys, turtas nusavintas kitų. Petrienė, irgi nieko negavus, turėjo išeiti ten, kur kojos neša. Neapsakytai jai graudu buvo ir dvi ašaros skruostais nuriedėjo, kuomet ir jos kumeliuką, dabar jau didelį, suaugusį kumelį, viena iš Ruzgio seserų išsivedė. Tik nusižuokė ta, kuomet Petrienė bandė aiškinti, kad ji iš Ruzgio algos neėmusi, kad prašius jį palaikyti jos uždirbtus pinigus, kad kumelys tikrai jai prigijęs.

Biednos moters likimas! Kur tu pasiskusi, kur rasi užtarnat!... Kas nori suprasti tavo sielos kancijas!...

Savo žemelę, visus dvyliką hektarų, išnuomavo vienam iš kaimynų. Jis apmokės žemės mokesčius ir jai, vietoj nuomos, išaugins kokį gyvulį. Kitos išeities nėra. Kaip nors pradėti pačiai ukininkauti negali būti ir svajonės, nes ji nieko, nieko, išskyrus tą pliką žemelę ir Onytę, nebeturi.

Pati suka miestelio link. Pas žydą tarnauti gal gaus. Galėtų matyti kasdien savo dukrelę, uždirbtų gal kiek daugiau, negu ukininkui tarnaudama.

Darba gavo greit. Dar senai jai pažįstamas žydas Jenkelis ją mielai nusamdė. Ir ne tik ją, ir jos dukterį. Ji dirbs visa, kas tik reikalinga bus apie namus, o jos Onytė jai padės į pirtį vandens prinešti. Mat, tas Jenkelis ne tik kad supirkdavo iš aplinkinių kaimų javus, linus, bet jis vienas užlaikė tam miesteliui ir pirtį, kuri buvo kurenama keturis kartus į savaitę. Daug, labai daug vandens jai reikėdavo prinešti iš ežero, reikėdavo jį apvalyti.

Petrienė gaus visą užlaikymą ir mokėti 30 markių mėn. Onytė nieko nemokės, o tik leis su motina nakvoti jų lovoj. Pragyvenimą jį galės užsidirbti prinešdama jo kaimynams žydėliams vandens, išplaudama jiems grindis.

Žydas gudrus. Jis senai pažinojo Petrienę, jis gerai matydavo kokia ji skabri darbininkė. Nors, tiesa, niekam nebuvo paslaptis, kaip daug ir kaip sunkiai galėjo dirbti. Kad ir tą savo žemelę ji pati viena su apyseniu invalidu žmogumi apdirbdavo. Ji ir ardavo ir akėdavo. Jai buvo svetimi žodžiai „čia vyro darbas, čia moters“. Jai visi darbai tiko ir tipso jos rankose. Taigi ir Jenkelis suprato ją galėsias gerai išnaudoti; suprato, kad ir Onytė jam daug, daug patarnaus.

* * *

Onytė dėl biednystės nuo mokesčio už mokyklą paliosavo. Bet tik tiek. Tuo laik dar Lietuva, pati vos ant kojų stodama, negalėjo duoti jokių daug lengvatų jos vaikams. Jokių pašalpų nebuvo ir galvoj kam prašyti. O jų daugelis buvo labai reikalingi. Pirmųjų eilė ir Onytė.

Nežiurint, kaip ji daug dirbo, nors negalė-

davo suskaityti kiek naščių vandens privilkdavo į tą pirtį, kitiems žydėliams į namus, — jai mokestis buvo tokia menka, kad vargu užteko paprasčiausiam maistui ir tokiam pat drabužėliui. Negalėjo jai būti minty nusipirkti kokį mokslo vadovėlį.

Budavo, grįž iš mokyklos, pasidėjęs šasiuvinus su rašalu ir rankute lovoj, kurioj visada abi su motute gulėdavo ir kurioj nieko be pliku šiaudų ir kaip blyno paduškaitės nebuvo, ir bėga į darbą. Kartais vargšė grįždavo taip labai pailsus, kad tik trumpą maldelę sukalbėjus virsdavo lovon ir apsiklošęs visomis, kiek tik jos abi turėjo, drapanėlėmis užmigdavo.

Į mokyklą reikėdavo eiti tik aštuntą, bet Onytė visada ten budavo dar prieš septynias. Tiesa, kartais iki pusės po septynių negalėdavo įeiti vidun, nes mokyklos sargas neatidarydavo durų iki tol, bet jei kas iš sargo šeimos ją išvydavo, įleisdavo ir anksčiau. Čia ji niekieno nekludoma studijuodavo žemėlapius istorijos, geografijos; perrašinėdavo rašto darbus šviriame šasiuvinį; pirmoji patikdavo mokytojus su labą rytą. Kartais dar kas iš mokinių ateidavo anksčiau ir duodavo Onytėi savo vadovėlių, pasiskaityti užduotas pamokas. Čia jai budavo džiaugsmas neapsakytas. Paskubomis perbėgdavo akimis daug puslapių ir pasijusdavo mokanti pamokas penkiems (tai geriausias pažinys).

Ar turėjo Onytė daug draugų, sunku pasakyti. Rodos, dauguma į ją žiūrėjo, kaip į žydmergės dukterį. Nors, tiesa, niekad tas jai nebuvo primetama. Ji visada buvo tokia lipni, mandagi; ji su dideliu malonumu aiškindavo draugams įvairius uždavinius. Ypatinai jį buvo gabi matematikoj. Kuomet kiti mokiniai gero-kai nusigąsdavo išgirde, kad bus duodamas rašto darbas, Onytė tepaklausdavo kuo. Ir šiuo laiku ji buvo labai meilė visiems, nes ji daugelį galėjo išgelbėti iš dvejuokės. Mat, kaip mokytojas pav. išrašęs lentoje kokį algebras uždavinį ir paliepes klasei spręsti, pats atsėdė prie staliuko ir ką nors skaito, vietoj kad stebėti mokinių darbą, iš Onytės šasiuvinio daugelis nurašydavo jos darbą.

* * *

Pasekmingai, su geriausiais pažimiais, Onytė baigė keturias klases. Su tuo mokslu tada buvo galima gauti įvairius valdžios įstaigose darbus. Taigi daugelis mokinių mesdavo gimnazijos mokslą ir pradėdavo savistoviai gyventi. Vieni tai darydavo patinę mokyti, kiti ieškodami naujų įspūdžių, o dar treti atjausdami vargingą tėvų buklę.

Onytė dar labai norėjosi mokytis toliau. Jai atrodė dar visa mokslo paslaptis priešais ir jei ji dabar nustotų mokintis — ji niekada nepažintų mokslo. Bet šituo pat laiku jos motutė pradėjo vis sunkiau ir sunkiau sirguliuoti ir Onytė buvo priversta ieškoti darbo; darbo, iš kurio ne tik pati galėtų gyventi, bet ir aprūpinti savo brangią motutę. Ji kreipėsi į Švietimo Ministeriją prašydama paskirti ją mokytoja.

Matyt, Petrienė bus gavusi reumatizmą, nes visai nebegali naktimis miegoti: taip labai jai skauda-gelia sąnarius. Ejo dar kalbos, kad jai vidurius sutraukę nuo žydo silks. Mat, pagrindinis maistas buvo silks.

Kokia jos ligos priežastis, tikrai sunku pasakyti, bet visai rimtai ji tris savaites pasigrus mirė. Mirė su saviu nusinešdama vargą; mirė, palikdama dukrą likimo globoje.

Onytė — septyniolikos metų mergaitė. Pilname grožy, visai rimtai žvelgianti į gyvenimą. Sakau rimtai, bet... neatsargiai. Bet ir ar gali būti tų metų mergaitė atsargi, kuomet ji nepažįsta mažiausios tiesos gyvenime!... Tiesa, ji daug matė žmonių, kurie ją skriaudė, neįpaskaitai jas abi išnaudojo, bet tuo pačiu sykiu jos buvo taip labai susirupinusios duonos kąsniu, kad nebuvo laiko patyrinėti klausimo, delko taip gyvenime yra.

Dabar Onytė pradžios mokyklos mokytoja. Turi dvidešimt devynis vaikus savo globoje. Sekasi jai darbas, bet kaip ir kiekvienas tų metų vakarais kankinasi vienu. Jį svajotja. Ilgus vakarus kartais sėdi ir susirupinusi veideliu, paraukus kaktelę pina ateities gyvenimą. Ji gerai žino, kad pasilikti su tokiu mokslu mokytoja ji negalės. Jai mokytojos tiesos duotos laikinai, tik iki tol, kol atsiras su didesniu mokslu. Tai aiškiai pasakytą švietimo Ministerijos rašte ją paskiriant.

Alga mažutė. Nors gale mėnesio moka kelis šimtus auksinių, bet pinigų kursas toks menkas, kad ir poros batelių negalima nusipirkti.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

Mūsų Reikalai

PENKI CENTAL.

Žinau, kad kuomet šis straipsnis pasirodys, kuopos ir nariai jau bus aptarę, įsiskiusavę ir kritikavę visą klausimą ir procedūrą tų penkių centų reikalui, kurie buvo pakelti nariams priklausantiems į ligoje pašalpos skyrių. Nariai kurie priklauso į pomirtinių skyrių tikrai, šio nutarimo nėra visai paliešti.

Pirmiausiai leiskit man, Susivienijimo nariai, jums aiškiai pasakyti, kad kaip aš, taip ir kiekvienas kitas Pild. Tarybos arba Komisijos narys arba Seimo delegatas žino ir pilnai įvertina faktą, kad pakėlimas mokesčių, kad tai būtų nors ir dalelė cento, yra netik nepopuliarus, bet tiesiog „skandališkas“ dalykas. Tuojauš kila visoki įtarimai pasipelnimui, pasinaudojimui, grafto, raketo ir panašių nedorybių. Nieks taip nebuvo priešingas uždėti tuos penktukus nariams, — labiausia dabartiniam laikui, kada tukstančiai yra be darbo ir tankiai susitinka su klausimu duonos kėsnio, — kaip aš. Ir jei būtų buvusi kokia nors išeitis, aš bučiau iki paskutiniam kovojęs prieš bet koki nors mokesčių pakėlimą. Bet mes gyvename realiausioje pasaulyje, susitinkame su realiausiomis problemomis ir turime skaitytis su faktais ne taip, kaip mes juos norėtume matyti, bet taip kaip tikras gyvenimas visums pateikia. Taigi, Susivienijimo nariai, pažiūrėkite ir faktus kaip jie yra:

Mes turime du fondus: pomirtinių ir pašalpų, iš kurių Pild. Taryba negali nė vieno cento paimti kitokiems, kaip tik tų fondų tikslams (t. y. pomirtinėms ir pašalpoms). Jei tuodu fondu turėtų ir milijonų pertekliaus, o sakykim lėšų fondas neturi nė cento apmokėjimų Sekretoriaus arba redaktoriaus algos arba raštinės ar spaustuvių darbininkams, Pild. Taryba neturi teisės, nes įstatymai griežtai draudžia, nors centą lėšų reikalams imti. Piniagai sumokėti pomirtinėms ir pašalpoms negali būti jokiems kitiems reikalams panaudoti ir tas yra nepakeičiamas ir neatmainomas dalykas. Susivienijimo nariai, kurie priklauso prie pomirtinių (apsaugos) fondo palaikymui organizacijos administratyvio aparato moka į Lėšų Fondą po 15c. kas mėnesis. Tie nariai, kurie priklauso į ligos pašalpos fondą, moka tik tai po 5c. į Lėšų Fondą. Iš tų centų turime apmokėti mūsų organo „Tėvynės“ išlaidas: popierių, paštą, redaktoriaus algą ir spaustuvių darbininkų algas; taipgi Centro Raštinės išlaidas: Sekretoriaus algą, raštinės darbininkų algas, randą, blankos, etc., ir taipgi Pildomosios Tarybos išlaidas, kaip mažos jos nebutų. Administravimas Raštinės apsaugos skyriaus reikalų yra nesunkus, nors jame yra suvirš 15,000 narių, nes kaip visi žino, syki nariai įsirašius į S.L.A. yra išduodamas narystės paliudijimas ir paskui susitinkame tikrai su mėnesiniais mokesčiais, kurių įrašymas į knygas nėra taip sunkus. Narys miršta tikrai syki ir darbas surištas su išmokėjimu pomirtinėms yra palyginamai lengvas, jei nėra kokių nepaprastų komplikacijų, tokių atsitikimų yra nedaug ir dabar prie žymiai pagerintos tvarkos, ateityje beveik visai nebus. Mirčių

kas metų turime tikrai apie 200, taigi apie 4 į savaitę. To skyriaus reikalų tvarkymas būtų lengvai atliktas mūsų Sekretoriaus su pagalba vienos, o daugiausiai dviejų mergaičių. Bet už to skyriaus vedimą, nariai moka po 15c. lėšoms, už ką gauna ir „Tėvynę“.

Kas kita yra su pašalpos skyriumi. Ligonų kas savaitę turime apie 50. Kiekvienas ligonis serga apie 5 savaites. Ligonų lankytojų ir gydytojų blankos ateina ir turi būti sutvarkytos, išgaminuotos ir analizuotos kas savaitę. Tvarkymui ligoninių ir pašalpos skyriaus narių reikalų reikia net 5 mergaičių ir jų toms Sekretorius vargiai gali apsidirbti. Į pašalpos fondą priklauso tikrai apie 12,000 narių ir moka to fondo tvarkymui (lėšoms) tikrai po 5c. į mėnesį. Tokiu būdu pašalpų fondas suveda bent du trečdaliu apsaugos fondo sumokėtų lėšoms pinigų ir tuomi yra skriaudžiami tie nariai, kurie tikrai į apsaugos fondą tepriklauso. Bet tas jau nebut tokia didelė bėda, nes visi Susivienijimo nariai yra vienos seimos nariai, visi priklauso prie Susivienijimo, kad vienas kitam pagalbėti ir todėl negalima ermyderio kelti jei vieno centas pereina vienur, o kito trūksta kitur. Pild. Taryba susitiko visai su kitokia problema ir labai rimta problema: mūsų Lėšų Fondas tuštėja taip greitai, kad į kelis mėnesius mes neturėsime užtekintai pinigų netik „Tėvynę“ beįsileisti, bet net Sekretoriaus ir raštinės darbininkų algas kuo beatmokėti. Tokia padėtis grėsė suardyti visą mūsų organizacijos administratyvų aparatą. O kaip sakiau augščiau, iš kitų fondų mes pinigų imti negalime padengimui Susivienijimo administracijos lėšų. Prašau narių tikrai prisiminti sau skaitlines, kurias taip uoliai ir sistematiškai Detroito Seimui prirenę Sekretorius Dr. Vinikas ir kurios tilpo organe „Tėvynė“ kaip dalis Seimo protokolo (bijau kad daugelis narių, kurie del tų penkių centų lermuoja ir polemizuoja, to protokolo neskaityti ir todėl kada apie dalyką kalba nieko nežinodami, kalba tikrai kad pasirodyti, jog moka kalbėti, nors ir klaidingai, beprasmei arba net paikai). Štai Lėšų Fondo stovis:

1929 metais įeigų \$55,517,
1930 metais įeigų \$48,895,
1931 metais įeigų \$44,773,
1932 metais įeigų \$38,033,
1933 metais įeigų \$35,337.
1929 metais išmokėta \$51,063,
1930 metais išmokėta \$57,338,
1931 metais išmokėta \$51,396,
1932 metais išmokėta \$51,347,
1933 metais išmokėta \$46,817.
1929 metais liko fonde \$61,066, 1930 metais liko fonde \$52,633, 1931 metais liko fonde \$46,000, 1932 metais liko fonde \$32,686, 1933 metais liko fonde \$21,207.

1930 metais deficito \$8,443,
1931 metais deficito \$6,623,
1932 metais deficito \$13,314,
1933 metais deficito \$11,480.

Susivienijimo nariai turi rimtai pastudijuoti tas skaitlines! Dar 1929 metais Lėšų Fonde buvo suvirš \$61,000, o 1933 metais jau tik \$21,000. Lėšų Fonde nuo 1930 metų duoda milijonių deficitą ir aišku, kad baidžia suvesti buvusį rezervą iš šešiasdešimt vieno tukstančio dolerio. Deficitas yra apie dešimt tų tukstančių (abėnai) kas metas.

Ką gali Pild. Taryba daryti prie tokių aplinkybių? Tie faktai buvo matomi ir Pittsburgho

ir Detroito Seimuose (žiūrėkit Pittsburgho Seimo protokole mano kaipo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininko raportą ir Sekretoriaus Dr. Viniko raportą Detroito Seimui) ir kas norėjo matyti, galėjo matyti ir suprasti. Bet vargas buvo tame, kad dauguma delegatų buvo užimti Seimuose politikomis ir rimti organizacijos reikalai jiems nebuvo matomi: nebuvo nė laiko, nė noro juos studijuoti...

Dabartinė Pild. Taryba užėmusi vietą su liepos 1 d., 1934 m., pilnai suprato padėties rimtumą ir todėl tuoj po Seimui Pittsburgho konferencijoje reikalą svarstė ir mėgino surasti budus, kaip padidinti įplaukus ir sumažinti išlaidas, nes kitaip turėsime sustabdyti arba nors sumažinti organą „Tėvynę“, ar apdėti narius nepaprastais mokesčiais. Prie dabartinės ekonominės šalies būties, padidinti įplaukų negalima. Apgarsimų organui gauti negalima, nes mūsų profesionalai ir vertelgos yra taip pinigaiškai suvarę, kaip ir darbininkai. Naujų narių gauti negalima, nes bedarbei siaučiant, kad ir kažin kaip kas norėtų prie Susivienijimo prisirašyti arba savo seimos narius prirašyti, neišgali. Tad ką turėjo S.L.A. Pild. Taryba daryti? Nežiūrint kaip mes visi asmeniškai esam priešingi bent kokiam mokesčių padidiniui, kad išgelbėti Susivienijimą ir jo užbrėžtus tikslus nesustabdyti, atsiklausė Seimo delegatų (o atminti, kad mūsų konstitucija einant, Seimo delegatui pasilieka delegatai iki ateinančiam Clevelando Seimui), ir gavę suvirš dviejų trečdalių sutikimą, Pild. Taryba pakėlė tuos 5c. į mėnesį. Tas pakėlimas yra nežymus ir jokios skriaudos niekam nebus: penki centai į mėnesį, yra šešiasdešimt centų į metus, arba šeši doleriai į dešimtį metų. Susirgęs narys tuos pinigus atsiims į savaitę, jei priklauso prie žemiausio pašalpos skyriaus, o jei prie augščiausio, — tai į tris dienas. Bet ir tai neišgelbės nuo pakėlimo. Pild. Tarybos narys, nei vienas už pakėlimą balsavęs Seimo delegatas nemorėjo to pakėlimo, bet kitos išiegos nebuvo ir turėjom daryti kas padaryti, arba sutruškinti Susivienijimo gerbuvį, darbuotę ir ateiti.

Ir tas pakėlimas nėra amžinasis: pasitaisys laikai, sumažės ligoniai, įvesime sklandesnę administracijos aparatą ir galėsime kad ir Clevelando Seime tą pakėlimą atšaukti.

Bet nežiūrint to viso, kas augščiau pasakyta, kilo tai šen, tai ten argumentai, protestai ir net rezoliucijos, smerkiančios Pild. Tarybą. Žinau kad dauguma tų protestų buvo iš principo, kad neleistų Pild. Tarybai padaryti precedentą kelti nariams mokesčius. Neabejojau, kad tie organizacijos draugai matys, jog dabartinė Pild. Taryba tokį precedentą padarė su pritarimu daugiam kaip dviejų trečdalių Seimo delegatų, kurie, kaip jau pasakytą augščiau, pasilieka pilnateisiais delegatais iki sekančiam Seimui (kaip pavyzdžiui kongreso ar legislaturų reprezentantai ar senatoriai yra renkami tam tikram laikui ir jie yra tokiais reprezentantais ir senatoriais nežiūrint, ar šalies kongresas ar valstijos legislatura yra posėdyje ar ne. Taip ir mūsų Seimų delegatai: jie yra delegatais nuo vieno Seimo iki kitam ir turi pilnas delegatų teises ir privilegijas). Taigi net neišvengiamo krizio atsitikimu Pild. Taryba nesielgė nepasitarusi su Seimo delegatais.

Kiti protestų autoriai yra,

matomai, visai su organizacijos ir specialiai su lėšų fondo padėtimi nesusipažinę ir rašė, kaip jau sakiau, vien delto, kad rašyti. Treti, turėdami pilnai organizacijos gerbuvį mintyje, bet suvadžioti įtuziųsių politikierių, protestams pritarė nežemiau gerai norais ir tikslais, kaip ir tie, kurie principo politikomis ir rimti organizacijos reikalai jiems nebuvo matomi: nebuvo nė laiko, nė noro juos studijuoti...

Bet aš visų Susivienijimo draugų dar noriu prašyti, kad peržiūrėtų mano augščiau paduotus oficialius skaitlines, kad pastodijuotų jas ir tada pasakytų Pild. Tarybai, ką jie būtų darę, jei jie Pildomosios Tarybos nariais but buvę? Kaip jie būtų tą problemą išsprendę?

Kad negerai kelti nors ir tuos penktukus (nors rimti nariai vargiai mano, kad tai yra katastrofingas žingsnis), Seimo delegatai ir Pildomoji Taryba labai gerai žino. Bet kad kitokių išeitų nebuvo, tai ir tą žino. Tūk nežino, kaip ir kas but buvę geriau padaryti?

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

ROCKFORD, ILL.

S.L.A. 77 Kp. Narių Upas.

Nors, kaip sakoma, neperšokęs per tvorą nesakytų op, bet visgi mūsų kp. pradėjo naujus metus su nauju upu ir turi nusistatymą daug veikti netik del savo kuopos, bet ir abėnai viso S.L.A. labo. Ir aš tikiu, kad tas pilnai nusiseks. Nors pereiti metai buvo neplogi, bet šie bus geresni, nes progresas ant vietos nestovi. Pereitais metais neturėjau progos viešai pagrįsti, kad turėjome geras kp. valdininkus; šiemet gi turimę pripažinti, kad kaip valdyba, taip ir veikiančioji komisija susideda iš ypataų, kad aš, brace; tikiu, jog jie parodys mums cudus. Na, tik paimkime mūsų kp. pirm. P. Aleksyną, tą visuomet su šypsena ant veido S.L.A. patriotą. Toliaus, vice-pirm. V. Mizerį, užrašų rašt. A. Savicką, fin. rašt. Gustaitį, iždin. Usą. Apie jų nuveiktus darbus galėčiau prirašyti visą šitą puslapį.

Gal nevisi numano, kodėl čia pas mus toks geras upas? Ugi ve del ko: mes išsiriname jauną organizatorę, p-lę Ruziutę ir ji pasižadėjo prirašyti daug jau nimio prie mūsų kuopos. O mes žinome iš šv. rašto, kad Dovidas metik pasveiko, bet ir parjaunėjo tarpe jaunų mergaičių. Bet nemusiminkite narės moterys, ji sakė prirašysianti ir jaunų bernaičių. Na ir kurgi čia nebus geras upas, nes mat ne tikime sirgti, bet dar ir ilgai nemirti, bent tol, kol S.L.A. būna ir šėrai pakils.

Štai jums beveik visa paslaptis. Bet dar neviskas. Ve ką aš nugaridau apie veikiančiąją komisiją: mūsų kp. Dr. Yovaiša yra taipgi veikiančiosios komisijos narys. Jis sako suradęs čiepus nuo fanatizmo bacilų. Bandymas ant žiurkių ir kiaušinių davė gerą pasekmę. Ant žmonių dar nebandė, nes pas mus tokių ligonių nesiranda. Taigi dabar turėsime laiko pasidaruoti del kuopos labo. Turėdami tokį „tymą“, kaip Dr. Yovaiša, ponias Simaitienę, Cepulienę, ponus Usą ir Rumčiką — iš vienos pusės busime ir sveiki ir gyvi, o iš antros... Na, žinoma, kada žmogus sveikas, tai turi ir „good time“ turėti, o šie pastarieji užtikrini, kad užtektinai to parūpins.

A. dar bučiau užmiršęs apie mūsų kuopos susirinkimą. Nariai kurie labai pyko kam reikia „nikelės“ daugiau mokėti. Bet ką čia vynučiai padarysi? Juk čia ne tipsų, ne gelžkelių kaltė. Tai vis ta nelaboji depresija. Bet jeigu mes pasidarbuosime kaip turime pasibrėžę ir duosime pavyzdį kitoms kuopoms taip pasidaruoti, tai galėsime „kvoteri“ mokėti mažiau. Detroito Bagočius man taip sakė.

HARTFORD, CONN.

Iš S.L.A. 124 Kp. Susirinkimo.

Sausio 13 d. įvyko S.L.A. 124 kuopos metinis susirinkimas, YMCA svetainėje. Svarstyta P. T. patvarkymas „kaslink pakelimo 5c. pašalpos skyriaus reikalams. Nutarta pildyti P. T. patvarkymą, bet taipgi nutarta pasiųsti P. T. nepasitenkinimo pareiškimas tame dalyke.

Sausio 26 d. įvyks S.L.A. 124 kuopos balius lietuvių parapijos svetainėje. Kuopos nariai privalt atsilankyti į šį balių įžangą kp. nariams veltui, bet tie nariai, kurie neatsilankys į kp. balių turės užsimokėti 25c. pabaudos.

Kp. Korespondentas.

CHICAGO, ILL.

Pastaba S.L.A. 238 Kp. Nariams. S.L.A. 238 kp. metinis susirinkimas įvyko gruodžio 30 d., 1934 m. Į susirinkimą atsilankė apie 20 narių, nors kuopoje yra 62 nariai. Tad metinis susirinkimas buvo perskytas del taip mažai atsilankiusių narių. Kada kuopos valdybos nariai išduoda savo metų darbuotės raportus ir kuopos nariai nenori išgirsti, tai aišku, kad jie mažai įdomauja savo organizacijos reikalais ir josios gerove. Brolyčiai, bloga jųsi nuomonė, kad nesekate savo reikalų.

Už sveikus, rimtus patarimus Pildomoji Taryba organizacijos nariams netik šiame, bet ir visuose kituose reikaluose, kurie laiks nuo laiko iškyla, bus nuosirdžiai dėkinga. Pild. Taryba nuo narių laukia netik pabaričių ir kritikų, bet ir konstruktyvių patarimų. Mes esam organizacijos narių valios pildytojai ir organizacijos gerbuo ir ateities saugotojai, o ne kokie carukai ar diktatoriai, kurie saikymus nori kitiems užkarti. Todel ir prašom visų narių nuosirdaus sandarbininkavimo organizacijos reikalus tvarkyti ir atydziai apsvarstys ir beabe-ir nuo savės autoritetinga žodį tars. Tas bus su visais protestais, patarimais ir užklaismais tų penkių centų reikale, ar tai būtų adresuoti Pild. Tarybai, mūsų organizacijos Sekretoriui, arba organui ar jo re-daktoriui.

Lai visi Susivienijimo nariai sau ramiai ir rimtai įsidėm štai mūsų kuruoją dabartinę Pild. Tarybą turi kovoti ir nežiūrint kad aš bučiau norėjęs parašyti šį straipsnį daug gražiau ir maloniau nupiešdamas mūsų organizacijos stovį, kaip pasveikini- nimą nariams — su Naujais Metais, vietoj kalbėti atvirai apie mūsų trukumus ir keblumus, — Susivienijimas visas savo darbines problemas pergalės ir iš to visko išeis daug galingesnis, geresnis, didesnis ir turtingesnis ir tuomi daug naudingesnis mums — Amerikos lietuviams ir lietuvių tautai.

Laimingų Naujų Metų visiems Susivienijimo nariams ir jų šeimoms!

F. J. Bagočius,
S.L.A. Prezidentas.

dami tokį „tymą“, kaip Dr. Yovaiša, ponias Simaitienę, Cepulienę, ponus Usą ir Rumčiką — iš vienos pusės busime ir sveiki ir gyvi, o iš antros... Na, žinoma, kada žmogus sveikas, tai turi ir „good time“ turėti, o šie pastarieji užtikrini, kad užtektinai to parūpins.

A. dar bučiau užmiršęs apie mūsų kuopos susirinkimą. Nariai kurie labai pyko kam reikia „nikelės“ daugiau mokėti. Bet ką čia vynučiai padarysi? Juk čia ne tipsų, ne gelžkelių kaltė. Tai vis ta nelaboji depresija. Bet jeigu mes pasidarbuosime kaip turime pasibrėžę ir duosime pavyzdį kitoms kuopoms taip pasidaruoti, tai galėsime „kvoteri“ mokėti mažiau. Detroito Bagočius man taip sakė.

ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Iš S.L.A. 139 Kp. Veikimo.

S.L.A. 139 ir 63 kuopų narių pasidarbavimu buvo surengtas Naujų Metų pasitikimui bankietas, kuris įvyko gruodžio 31 d., Balchuno svetainėje. Bankietas buvo rengtas ne kuopų vardu, bet minimų kuopų narių vardu, nes del laiko stokos kitaip nebutų buvęs surengtas: kol kuopos butų nutarusios, komisijas išrinkusios, tai ir Nauji Metai butų praėję. Reikia, pervėlai buvo sumanyta.

Minimų kuopų veikėjai J. M. Pučkoris, P. Kučinskas, A. Laurutėnas, J. Aleksandravičius, P. Pivoriunas, A. Gailevičius ir A. Narbutas buvo tie kaltininkai, sumanytojai bankieto rengimo. Sumanytas gal ir butų palikęs sumanymu, jei nebutų gautas pritarimas iš moterų V. Pučkoriėnės, G. Kučinskienės, M. Gailevičienės, O. Narbutienės ir Jonikienės. Jom pritarus, buvo pradėtas darbas. Vyrų buvo sumanytojai, bet virš paminėtos moterys turėjo visą sunkų darbą atlikti, tai prirengti vakarienę virš šimtui žmonių. Vakarienė buvo prirengta labai gerai, svečiai buvo labai užganėdinti su tokia vakariene, o įžanga buvo tik 50 centų.

Kada už 50 centų įžangos bilietą reikėjo pagaminti vakariene, padengti svetainės išlaidas ir muziką, tai moterims-gaspadinėms reikėjo prisilaikyti ekonomijos, kad nebutų nuostolių, nes joms pačioms butų reikėję padengti. Pasidėkavojant moterų sumanumui vakariene buvo gera ir nuostolių nepasidarė.

Laike vakarienės, kurios toastmasteriu buvo J. M. Pučkoris, pakvietė keletą baliaus dalyvių pakalbėti, butent J. Gumuliuską, graborių J. J. Bagdoną, Radžių, A. Martišių ir 139 kuopos organizatorių A. Narbutą. Visų kalbos buvo pasakytos už S.L.A. gerovę, prijaunimą ir kviečiant prisidėti visus prie didžiausios lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Panelė Aldona Gailevičiūtė padainavo solodvi dainėles ir pp. K. Pažarskai duetą gražiai padainavo, buvo išsunkti net keletą sykių.

Stasius Vitkus papuošė bankieto dalyvių gražios kepurėms, kurias veltui išdalino, už ką visi buvo labai dėkingi jam, o tas daugias lėksumo pridavė visam bankietui.

S.L.A. 139 kuopa rengia gražų koncertą, kuris įvyks vasario 17 d. A. Balchuno svetainėje, 158 E. 107-th St. Koncertui programą išpildys „Pirmyn“ Choras, tai bus puikus parengimas. Tikimasi kad S.L.A. kuopų nariai skaitlingai atsilankys į koncertą. Įžanga bus prie durų 40 centų, išanksto bilietą perkant 35c. centai ypatai.

A. Narbutas.

KENOSHA, WIS.

Metinis S.L.A. 212 Kuopos Parengimas.

Metinis parengimas S.L.A. 212 kuopos atsibus 3 d. vasario, German American svetainėje, vietoj pirmiau skelbtos sausio 27 d., nes tą dieną yra rengiamas didelis parengimas kitos lietuvių organizacijos. S.L.A. 212 kuopa stato scenoj veikalą „Jaunystės Karštis“, loš geriausios spēkos po režisura prityrusio scenos mėgėjo A. Kvedaro. Taipgi bus puiki koncertinė dalis, dalyvaujant geriausiom vietinėm spēkom, k. t. p-lė C. Kleivickaitė, p-nios M. Balčaitienė ir A. Jelskienė, ponai A. Weston, T. Bagdonavičius ir kiti.

Butina pareiga visų S.L.A. 212 kp. narių dalyvauti ir prikalbinti draugus atsilankyti, idant erdvi svetainė butų pripildyta, nes šis parengimas yra 212 kp. metinė šventė. Komisija darbuojasi, kad pasekmės butų geros finansiniai, tad nariai pagalbėkit ir rezultatas sutartinio darbo bus puikus.

H. Labanauskas.

PITTSBURGH, PA.

S.L.A. 40 Kp. Vakariene Puikiai Pavyko.

Gruodžio 30 d., po S.L.A. 3-čio apskrčio suvažiavimo, S.L.A. 40 kuopa buvo surengusi vakariene naudai Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete. Programą atidarė rengimo komisijos pirm. J. Virbickas, pavesdamas vadovavimą Kastantui Sinkunui, kuris išsunkė šias ypatas: Dr. J. Baltrušaitienę, P. Pivaroną, J. K. Mažukną, S. Bakaną, J. V. Gajauską, J. Mišlį, A. Žvirblį, A. Marčiulaitį, K. Stravinską, J. Baltrušaitį, V. Kalčienę ir A. Viktoravičienę. Nėkurie pasakė, po keletą žodžių, bet kai kurie gana gražias kalbas pasakė, kaip apie lietuvių kambari, taip apie S.L.A.

Kuopos moterys, kaip A. Viktoravičienė, M. Zdanienė, M. Sinkunienė, A. Bugailiskienė, J. Kaulakienė, O. Lelišienė, kurios paga-

mino šiltą vakarienę, labai gražiai pasidarbavo ir užtai užsi-tarnauja nuosirdžios padėkos. Po vakarienės griežiant Kaula-kio orkestrui, kurie mylėjo, linksmai pasižoko. Pelną liko \$44.30, perduota į kambario rengimo fondą. L. M. D. ja sve-tainę davė dykai minėtam rei-kaui.

Sausio 26 d., L. M. D. sve-tainė, Tautiškių Kapinių Drau-gija, rengia savo metinį balių, kurio pelnas bus sunaudotas pa-puošimui kapų. Todel kuriems aplinkybės pavelis, yra kviečia-mi atsilankyti. J. Virbickas.

PLAINS, PA.

SLA. 110 Kp. Šaunus Parengimas.

SLA. 110 kuopa rengia labai puikų balių šeštadienį, vasario 2 d., Lietuvių Piliečių Svetainė-jė, 41 Mack St., Plains, Pa. Vi-si SLA. 110 kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį balių ir pakalbinti savo draugus ir pažįstamus atsilankyti ir tuo budu turėsime sėkmingą balių. Visi žinote, kad mūsų kuopos iš-das tuščias ir todėl yra rengi-mas balius, kad padaryti nors kiek pinigų, o be visų narių pri-tarimo ir pasidarbavimo nie-las neišeis.

Todel prašomi visi SLA. 110 kuopos nariai suprasti šią są-vo pareigas kuopos parengimo parėmimui ir netik patys ren-gitės į balių, bet kabinikt vi-sus be skirtumo lyties ir am-žiaus atsilankyti. Baliaus prasi-dės 7 val. vakare. Įžanga tik 25c. asmeniui. Bus gera muzi-ka, kuri gros visokių šokių ir visi atsilankę turėsime pro-gos smagiai pasižokti ir links-mai laiką praleisti. Visus nuo-sirdžiai kviečiame atsilankyti var-du rengimo komiteto.

J. K. Derius — fin. rašt

GARY, IND.

IS SLA. 248 Kp. Veikimo.

SLA. 248 kuopos metinis su-sirinkimas įvyko sausio 6 d. Kuopos pirmininkui J. Grekiui atidarius susirinkimą ir persau-skus kuopos valdybą, visi buvo savo vietose. Perskaicius proto-kola, įvyko mažai permaina kuopos valdyboje, nes senasis kuopos vice pirmininkas A. Mali-šauskas pasitraukė ir jo vieton išrinktas naujas. Šiems metams kuopos valdybos sąstatas yra sekamas: pirm. Jonas Grekis, vice pirm. Vincas Elijošius, nu-tarimų rašt. Jonas Vaitkus, fi-nansų rašt. Domininkas Vait-kus, išdalininkas St. Kucas, išdo globėjai K. Kamčaitis ir J. Mi-siunas, maršalka M. Juška.

Priešus prie komisijų rapor-tų, ligonių lankytojai reporta-vo, kad yra du ligoniai, kurių vienas jau pasveiko, o kitas gal už savaitės, kitos pasveiks. Sve-tainės nusamdymui kuopos su-sirinkimas komitetas pasiliko ant toliaus, nes dar nesurado tinkamos svetainės tam reika-lui. Musų kuopos susirinkimas buvo laikomi reguliariai pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, parapijos salė-jė. Tačiau iš priešas es parapi-jonų nesutikimo su klebonu ir parapijonų streiko, kuris tęsėsi kuone visų pereinus metus, bu-vois klebonas išvyko iš Gary ir dabar atkelts kitas kunigas, su kuriuo sunku susitaikyti ir todėl mūsų kuopa priversta ieš-koti kitos vietos savo susirinki-mams.

Parengimų komisija raporta-vo, kad yra rengiamas SLA. 248 kuopos vakaras su progra-mu ir šokiais sekmadienį, sau-sio 27 d., Vokiečių Salėje, 1625 W. 15-th Ave., Gary, Ind. Pro-gramą išpildys čikagiečiai: S. L. A. Iždininkas adv. K. P. Gu-gis pasakys prakalbą, o „Jauno-ji Birutė“ išpildys dainų, šokių bei deklamacijų programą. Po programai šokiai.

Paaiškėjo iš valdybos rapor-tų, kad pereinamais metais kuopa turėjo du parengimus, siuntė du delegatų į SLA. 38-tą Seimą, prisidėjo prie ALTASS su au-kais, priklausė prie demokratų lygos ir prisidėjo su auksa poli-tiskam veikimui. Iš kuopos išsi-braukė pereinamais metais du na-riai, tačiau prisirašė 10 naujų narių; dabar kuopa turi gerame stovyje 71 narį, su \$45.08 pinigų kuopos ižde ir \$375.77 kuopos pinigų uždarytame ban-ke.

Toliaus kuopa nutarė prail-ginti nupigintą įstojimą nau-jiems nariams dar šešiams mė-nesiams. Taipgi kuopa įgaliavo finansų raštininką D. Vaitkų, kad patikrintų visų narių ap-draudos paliudijimus ir rapor-tuotų SLA. Sekretoriui į Cent-rą kaip užrašyta pomirtinės.

J. V.

WILKES BARRE, PA.

IS SLA. 115 Kuopos Veikimo.

Įvyko permaina kuopos val-dyboje, tai gal bus ir daugiau veikimo, nes likosi išrinktas naujas ir jaunas vyrukas užra-šų raštininku, tai Jurgis Kiguolis. Išdo globėjai likos išrinkti 2 ir jauni vyrai, tai yra Le-onardas Kupris, buvusio 2 me-tai atgal kuopos pirmininko su-nus ir antras — Rapolas Dau-girda. Taipgi išrinkta veikian-čioji komisija dėl kuopos ge-rovės iš veikių vyrų, kuri da-rys visokių planus kaip padidinti kuopos veikimą. Į šią ko-misiją įeina: Jurgis Kiguolis, Mikas Kupris, Antanas Kupris, Juozas Tunaitis ir Leonardas Kupris.

Dabar gerbiameji „115 kuopos nariai tik lankyti“ kuopos susirinkimus, o bus daug nau-jo, ir tik prigriebti naujai kuopos valdybai, o bus geros pasekmės. Nesa įeigu nedirbsi-me nieko dėl kuopos gerovės, tai mūsų kuopa išnyks, taigi vy-rai stokim visi į darbą ir dirb-kim kiek tik galim ir pamaty-sim, kad mūsų darbas neis už nieką.

Taipgi, gerbiameji, šiuomi pranešu, kad SLA. 115 kuopos skirtas dovanas vertės 25 dol-laimėje šio numeriai: pirmą do-vaną No. 1,424, antrą — 2,295, trečią — 297, ketvirtą — 228. Taipgi, gerbiameji, tēmykit vi-si savo numerius. Laimėjimas atsibuvo lapkričio 17 d., 1934 metų. Kurie busit laimėję, galė-sit gauti dovanas šiuo adresu: Juozas Tunaitis, 59 Sheridan St., Wilkes Barre, Pa.

Jurgis Kiguolis,

SLA. 115 k. užrašų rašt. ir koresp.

DETROIT, MICH.

IS SLA. 352 Kp. Metinio Susirinkimo.

Sekmadienį, sausio 6 d., Lie-tuvių Svetainėje buvo laikomas SLA. 352 k. metinis susirin-kimas, kuriame nauja valdyba užėmė savo vietas, o senoji, apleidama išdavė metinius ra-portus iš savo darbuotės per pereinus metus.

Protokolas pereinio susirin-ko priimtas. Laiškai iš Pildo-mosios Tarybos skaityta du, kurie buvo priimti ir padėti svarstymui prie nepabaigtų rei-kaų. Raštininkas praneša apie ligonių, kurių šiuo syk vėl kuopojės randasi daug ir iššaukia lankytojus padaryti pranešimus apie ligonių stovį. Lankytojų pranešimai priimti. Penkiems sirgusiems nariams pašelpo užgirta, būtent: Zukui, Trum-pickui, Kelpšai, Miseliunui ir Venelovienei.

Mokyklės įsteigimo komisija, įsikūrusi log del suvėluotai pradėto darbo nėra galimybės šį sezoną tokią mokyklę į-steigti. Rekomenduojama susirinkimui mokyklės įsteigimą ati-

dėti sekančiam mokslo sezonui. Susirinkimas rekomendaciją pri-ėmė. Komisija palikta tuo rei-kalu pasirūpinti, išanksto vado-vėliais ir kitais būtiniais reika-lais mokyklės įsteigimui nu-matytu laiku.

Naujų narių aplikacijos buvo skaityta dvi: p-lės S. Werner-Varniutės ir A. Levulio. Pir-moji priimta, gi prieš A. Levu-lio kandidatūrą padaryta pasta-ba ir jo aplikacija slapto balsa-vimu atmesta. Po atmetimo kan-didatūros, sužinojam, kad šio kandidato esama ne bile ko-kio; jis, išeidamas pareiškė: „Aš nepaisau jusų visų! Aš į šią kuopą įeisiu per jusų gal-vas (? Koresp.)“

Toliau sekė kuopos valdybos raportai. Raštininkas raportą išda-vė tik užrašų raštininkas-kores-pondentas, kiti visi — žodžiu. Per pereinus metus turėta šio-je kuopoje įeigu \$3,489.52, iš-laidų \$3,478.41, kuopos ižde ran-dasi \$52.56. Naujų narių pri-rašyta 7. Dabar narių kuopa turi suaugusių gerame stovyje 198 ir du suspenduotus; jau-nuolių skyrjuje 10; viso 210.

Prie nepabaigtų reikalų kilo kalbos dėl Centro skaitytų lai-škų, daugiausiai dėl uždoto mo-kescio į lėšų fondą. Buvo siuly-ta to penktuko memokėti, išne-siti rezoluciją, šaukti ekstra su-sirinkimą. Bet kadangi narių susirinkime buvo vos keli, tai tas reikalas ir liko be jokio ta-rimo.

F. Motuzas,

SLA. 352 k. koresp.

SO. MILWAUKEE, WIS.

IS SLA. 135 Kp. Susirinkimo.

SLA. 135 k. metinis susirin-kimas, kuris vyko sausio 4 d., buvo rimtas, bet ir liudnas pir-mas šių metų susirinkimas, nes tik 2 d. sausio buvome palydė-ję, amžiną vieną kuopos na-rių, A. M. Danelevičienę. Į susirinkimą atsilankė ir sve-čias, kuriuo buvo velionės su-nus. Rengiantis atidaryti susi-rinkimą, svečias pasipašė bal-so ir širdingai padėjo kuopai už gražų vainiką. Dėkojo taipgi

ir ligonių lankytojams. Taipgi neapleido ir kitų visų, kas tik bent kuo prisidėjo gelbėti jo motinėlį sergant bei pasi-mirus. Toliau žodį tarė ir vėlio-nės vyras p. Danelevičius, ku-ris irgi širdingai ir liudnai ači-a-vo visiems. Net liudna pasidarė jų padėkų beklausant.

Atidarius susirinkimą, pirmi-ninkas paprašė visų narių minu-tei atsistoti ir išreikšti pagar-bą mūsų mirusiai narei, a. a. Danelevičienei, ką visi ir pada-rė.

Po to skaitytas protokolai, kuris priimtas kaip skaitytas. Čia turio pastebėti, kad mes turime labai gerą raštininką, kuris metiniam protokole taip aiškiai pažymėjo kiekvieno mė-nesio kuopos įeigas, ir išėigas ir visą veikimą bei visus valdy-bos ir narių nuveiktus darbus. Taipgi jis, skaitydamas proto-kolus, rodos, išduoda visos val-dybos raportus. Ačiū tau, Juo-zai, už tokį tavo darbą! Už tai jis ir likos sekretorių išrinktas jau dešimties metams.

Iš ligonių lankymo komisijos raportu pasirodė, kad plaučių uždegimu serga narys, p. Pe-ranskunas, bet pavojus yra jau kaip ir perėjęs. Kuopa linki jam greito pasveikimo.

Mūsų naujai išrinktas orga-nizatorius pareikalavo daug blankų naujiems nariams prira-šyti. Tikiu, kad mūsų organiza-toriaus kuopą padidins nariais, nes jis yra geras raštininkas, tai tikiu bus geras ir organiza-torius.

Dar turiu pasakyti, kad mu-sų kuopos nariai yra gerai su-sipažinę su Susivienijimo rei-kaiais, nes nė vienas neprote-s-tavo dėl pakėlimo 5c. ligoje pa-sėlpos skyriaus lėšoms.

Į kuopos valdybą išrinkti tie patys, senieji nariai.

Baigdamas, dar „turiu pažy-mėti, kad mūsų kuopos visi nariai yra užsimokėję duokles į Susivienijimą. Taip ir reikia, nes nežinome, kada ir iš kur mus bent kokia nelaimė patiks.“

F. Jurkus.

Sergančių ir Pašėlą Imančių SLA. Narių Surašas

NAUJAI RAPORTUOTI SUSIRGĘ NARIAI.

- 1 Kp., Edwardsville, Pa. J. Kalinauskas, * 1 gruod. 26-34
- 7 Kp., Pittston, Pa. A. Gudauskienė, 7 saus. 5-35
- 11 Kp., Waterbury, Conn. J. Ličnikas, 11 saus. 14-35
- 14 Kp., Cleveland, Ohio. A. Kisel, 14 saus. 1-35
- 27 Kp., Auburn, Ill. O. Velienė, 27 saus. 16-35
- 38 Kp., Brooklyn, N. Y. K. Zakaitis, 27 saus. 14-35
- 50 Kp., Binghamton, N. Y. O. Klevečiūtė, 50 gruod. 13-34
- 57 Kp., Worcester, Mass. F. Masaitis, 57 lapkr. 20-34
- 90 Kp., Meyview, Pa. K. Zataveckas, 90 gruod. 28-34
- 110 Kp., Plains, Pa. J. Brazas, 110 spal. 29-34
- 113 Kp., Thompsonville, Conn. A. Tamulevičienė, 113 saus. 4-35
- 120 Kp., Chicago, Ill. D. Lemsbergas, 122 lapkr. 22-34
- 121 Kp., Chicago, Ill. J. Čepuskas, * 122 lapkr. 18-34
- 122 Kp., Chicago, Ill. L. Juozelūnienė, 122 spal. 10-34
- 129 Kp., Chicago, Ill. P. Morkus, 129 gruod. 12-34
- 132 Kp., Seltzer, Pa. A. Kablauskas, 132 saus. 12-35
- 133 Kp., So. Milwaukee, Wis. P. Prancunkas, 133 saus. 5-35
- 136 Kp., Cleveland, Ohio. L. Jonaitis, * 136 gruod. 29-34
- 137 Kp., Wilburton, Okla. A. Kirdulienė, 137 saus. 4-35

NUO SENIAU SERGANTI NARIAI.

- 1 Kp., Edwardsville, Pa. A. Butkevičius, 1 lapkr. 18, 1934
- 2 Kp., J. Ivanuskas, 1 gruod. 6-34

- 2 Kp., Forest City, Pa. J. Balunas, 2 gruod. 21-34
- 3 Kp., M. Rimšienė, 2 saus. 10-35
- 4 Kp., Sioux City, Ia. J. Juknis, 4 gruod. 6-34
- 5 Kp., Plymouth, Pa. J. Miliauskas, 5 rugs. 28-34
- 6 Kp., Plymouth, Pa. J. Jurčukonis, 6 gruod. 25-34
- 7 Kp., Pittston, Pa. J. Kilikevičienė, 7 liep. 17-34
- 8 Kp., Navickienė, 7 lapkr. 9-34
- 9 Kp., Simukonis, 7 spal. 24-34
- 11 Kp., Waterbury, Conn. A. Jesinskienė, 11 gruod. 29-34
- 12 Kp., A. Butnarienė, 11 saus. 7-35
- 13 Kp., Minersville, Pa. O. Lissauskienė, 13 spal. 5-34
- 14 Kp., Mažeika, 13 gruod. 20-34
- 15 Kp., A. Miliauskas, 13 gruod. 30-34
- 16 Kp., Cleveland, Ohio. V. Anderson, 14 spal. 18-33
- 17 Kp., Brockton, Mass. P. Kapson, 17 rugs. 29-34
- 18 Kp., Westville, Ill. D. Svidrienė, 18 rugp. 29-34
- 19 Kp., D. Tarvidas, 18 gruod. 22-34
- 20 Kp., E. Poskienė, 18 lapkr. 22-34
- 21 Kp., M. Smitienė, 18 saus. 1-35
- 22 Kp., Detroit, Mich. M. Karosienė, 21 lapkr. 10-34
- 23 Kp., Shenandoah, Pa. J. Katilius, 23 rugp. 11-34
- 24 Kp., V. Stanulionis, 23 gruod. 11-34
- 25 Kp., V. Rakickas, 23 saus. 3-35
- 27 Kp., Auburn, Ill. E. Kastienė, 27 gruod. 14-34
- 29 Kp., Westville, Ill. A. Apantaitis, 29 spal. 29-34
- 30 Kp., J. Gerulis, 29 birž. 1-34
- 31 Kp., Scranton, Pa. V. Čepuskas, 30 gruod. 30-34
- 32 Kp., A. Astrauskas, 30 rugs. 30-34
- 33 Kp., Miners Mills, Pa. J. Jankevičienė, 33 lapkr. 27-34
- 34 Kp., K. Areson, 33 gruod. 24-34
- 35 Kp., S. Abramavičius, 33 gr. 24-34
- 36 Kp., New Britain, Conn. R. Pankunienė, 34 saus. 1-35
- 37 Kp., Cilešius, 34 lapkr. 25-34
- 38 Kp., Wilkes Barre, Pa. J. Agurkis, 35 spal. 22-34
- 39 Kp., K. Kaserauskas, 35 gruod. 3-34
- 40 Kp., J. Liškauskas, 35 spal. 15-34
- 41 Kp., B. Liškauskas, 35 rugp. 25-34
- 42 Kp., F. Mažeika, 35 rugp. 14-34
- 43 Kp., A. Ivanuskas, 35 gruod. 20-34
- 44 Kp., J. Sergalis, 35 gruod. 22-34
- 45 Kp., Chicago, Ill. V. Zinčius, 36 gruod. 11-34
- 46 Kp., O. Lipnickienė, 36 spal. 11-34
- 47 Kp., M. Rudis, 36 gruod. 11-34
- 48 Kp., J. Kardinkas, 36 saus. 2-35
- 49 Kp., M. Kruglienė, 36 gruod. 28-34
- 50 Kp., K. Katkevičius, 36 gruod. 26-34
- 51 Kp., Brooklyn, N. Y. K. Juras, 38 lapkr. 19-34
- 52 Kp., M. Bartkus, 38 gruod. 13-34
- 53 Kp., P. Morinas, 38 gruod. 18-34
- 54 Kp., P. Macys, 38 gruod. 24-34
- 55 Kp., Grand Rapids, Mich. A. Jacobaitienė, 42 lapkr. 13-34
- 56 Kp., J. Lubinski, 42 lapkr. 26-34
- 57 Kp., So. Boston, Mass. O. Ramanauskienė, 43 lap. 21-34
- 58 Kp., P. Skieknė, 43 gruod. 3-34
- 59 Kp., A. Abazorius, 43 saus. 1-35
- 60 Kp., Mt. Carmel, Pa. K. Vasilauskas, 52 gruod. 27-34
- 61 Kp., K. Karasevičius, 52 saus. 7-35
- 62 Kp., Chelsea, Mass. J. Šleivis, 53 lapkr. 13-34
- 63 Kp., McAdoo, Pa. A. Šerkšnys, 54 lapkr. 30-34
- 64 Kp., Penn, Pa. M. Alekniene, 56 lapkr. 30-34
- 65 Kp., Worcester, Mass. M. Karpiavičius, 57 gruod. 4-34
- 66 Kp., M. Naujokienė, 57 lapkr. 19-34
- 67 Kp., O. Adomaitienė, 57 lapkr. 10-34
- 68 Kp., Grand Rapids, Mich. P. Guston, 60 lapkr. 10-33
- 69 Kp., M. Urišis, 60 lapkr. 12-34
- 70 Kp., Chicago, Ill. J. Kumeta, 63 lapkr. 25-34
- 71 Kp., Baltimore, Md. M. Kundrotienė, 64 lapkr. 1-34
- 72 Kp., J. Matulonis, 64 rugp. 18-34
- 73 Kp., J. Astauskas, 64 lapkr. 18-34
- 74 Kp., Luzerne, Pa. B. Savickas, 67 gruod. 30-34
- 75 Kp., J. Nabažas, 67 gruod. 30-34
- 76 Kp., Lee Park, Pa. J. Dubinskis, 68 lapkr. 27-34
- 77 Kp., P. Naimiškis, 68 lapkr. 16-34
- 78 Kp., T. Salijus, 68 gruod. 4-34
- 79 Kp., P. Vaitiekunas, 68 gruod. 9-34
- 80 Kp., Pottsville, Pa. J. Mačunas, 73 rugp. 3-34
- 81 Kp., So. Chicago, Ill. S. Sidlauskas, 74 gruod. 16-34
- 82 Kp., Los Angeles, Cal. N. Patašienė, 75 rugs. 15-34
- 83 Kp., Brooklyn, N. Y. L. Šepeta, 76 saus. 5-35
- 84 Kp., Rockford, Ill. M. Uzdavinienė, 77 saus. 3-35

- 85 Kp., Pana, Ill. J. Burdžilauskas, 82 gruod. 8-34
- 86 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa. M. Macienė, 86 lapkr. 11-34
- 87 Kp., T. Ražickas, 86 lapkr. 10-34
- 88 Kp., J. Baranaukas, 86 gruod. 23-34
- 89 Kp., E. Chicago, Ind. O. Vilutienė, 89 gruod. 17-34
- 90 Kp., Heidelberg, Pa. K. Plakiutė, 93 lapkr. 29-34
- 91 Kp., P. Švelnis, 93 gruod. 9-34
- 100 Kp., Racine, Wis. P. Paricienė, 100 lapkr. 19-34
- 101 Kp., B. Vaicekonienė, 100 spal. 25-34
- 102 Kp., Paterson, N. J. K. Miškinienė, 101 saus. 1-35
- 103 Kp., Haverhill, Mass. F. Aibikas, 102 lapkr. 22-34
- 104 Kp., I. Aidukonis, 102 lapkr. 26-34
- 105 Kp., A. Večkys, 102 spal. 22-34
- 106 Kp., S. S. Pittsburgh, Pa. W. Laukevičius, 104 gruod. 21-34
- 107 Kp., San Francisco, Cal. R. Mitchell, 106 gruod. 26-34
- 108 Kp., Canton, Ill. M. Burdultienė, 108 gruod. 16-34
- 109 Kp., Chicago, Ill. K. Adomavičius, 109 rugp. 2-34
- 110 Kp., Plains, Pa. P. Milius, 110 rugp. 21-34
- 111 Kp., Hazleton, Pa. S. Pečiulis, 114 gruod. 21-33
- 112 Kp., Wilkes Barre, Pa. M. Griscavičienė, 115 saus. 3-35
- 113 Kp., P. Karalienė, 115 saus. 5-35
- 114 Kp., Langleyville, Ill. D. Janušis, 119 saus. 9-35
- 115 Kp., Hartford, Conn. A. Solis, 124 gruod. 30-34
- 116 Kp., Chicago, Ill. K. Rukas, 129 spal. 9-34
- 117 Kp., M. Stankauskienė, 129 rugs. 20-34
- 118 Kp., Livingston, Ill. M. Bertulienė, 130 gruod. 19-34
- 119 Kp., Norwood, Mass. O. Alikonienė, 131 saus. 9-35
- 120 Kp., V. Vitartienė, 131 saus. 8-35
- 121 Kp., Seltzer, Pa. J. Zdanaitis, 132 lapkr. 27-34
- 122 Kp., Philadelphia, Pa. S. Venslovas, 135 lapkr. 29-34
- 123 Kp., South Fork, Pa. A. Rapecka, 141 gruod. 21-34
- 124 Kp., J. Kozickis, 141 gruod. 1-34
- 125 Kp., T. Švigsda, 141 gruod. 21-31
- 126 Kp., A. Rasmis, 141 gruod. 24-34
- 127 Kp., New Haven, Conn. M. Ausukaitienė, 142 lap. 21-34
- 128 Kp., Scranton, Pa. K. Zalenkauskas, 143 spal. 12-34
- 129 Kp., Byesville, Ohio. D. Rečkienė, 145 lapkr. 5-34
- 130 Kp., Girardville, Pa. S. Bieliauskas, 147 lapkr. 13-34
- 131 Kp., K. Kugrienė, 147 spal. 27-34
- 132 Kp., Du Bois, Pa. S. Zauronskis, 153 lapkr. 14-34
- 133 Kp., Bend, Ill. P. Azbikaitė, 155 gruod. 3-34
- 134 Kp., I. Kloris, 155 spal. 25-34
- 135 Kp., P. Lankutienė, 155 lapkr. 13-34
- 136 Kp., O. Melnykienė, 155 rugs. 17-34
- 137 Kp., V. Mickalaitienė, 155 spal. 15-34
- 138 Kp., M. Simanaitienė, 155 gr. 14-34
- 139 Kp., E. Lugalienė, 155 gruod. 26-34
- 140 Kp., K. Simanaitienė, 155 gruod. 14-34
- 141 Kp., K. Urbutis, 155 saus. 1-35
- 142 Kp., M. Papevičienė, 155 gruod. 7-34
- 143 Kp., Benton, Ill. M. Paulavičienė, 156 lap. 14-34
- 144 Kp., Springfield, Ill. J. Kasparavičius, 158 gr. 12-34
- 145 Kp., M. Kalinauskaitė, 158 gr. 15-34
- 146 Kp., Donora, Pa. A. Vaičiaitienė, 160 gruod. 8-34
- 147 Kp., Frackville, Pa. V. Bartnikas, 164 lapkr. 5-34
- 148 Kp., K. Baionis, 164 spal. 24-34
- 149 Kp., J. Cielevičius, 164 lapkr. 19-34
- 150 Kp., M. Česlavičius, 164 gruod. 7-34
- 151 Kp., J. Pakevičius, 164 rugp. 28-34
- 152 Kp., Z. Šukevičius, 164 lapkr. 16-34
- 153 Kp., Joliet, Ill. K. Levinskienė, 167 rugs. 27-34
- 154 Kp., M. Žitkienė, 167 gruod. 28-34
- 155 Kp., Silver Creek, Pa. J. Abramavičius, 187 gr. 10-34
- 156 Kp., Boston, Mass. J. Vaitkus, 188 lapkr. 29-34
- 157 Kp., New Kensington, Pa. J. Martinienė, 192 lapkr. 4-34
- 158 Kp., L. Rusnock, 192 lapkr. 30-34
- 159 Kp., Lee Park, Pa. J. Nabažas, 195 gruod. 18-34
- 160 Kp., Akron, Ohio. J. Sajeta, 198 spal. 22-34
- 161 Kp., V. Vasiljauskienė, 198 lap. 13-34
- 162 Kp., B. Švelnienė, 198 gruod. 17-34
- 163 Kp., Sebastopol, Pa. B. Basevičius, 203 spal. 15-34
- 164 Kp., J. Haley, 203 gruod. 25-34
- 165 Kp., M. Lekanikienė, 203 saus. 2-35
- 166 Kp., So. Manchester, Conn. J. Ramanauskienė, 207 rugs. 25-34
- 167 Kp., Mahanoy City, Pa. M. Baukus, 211 rugs. 5-34
- 168 Kp., M. Brozdus, 211 gruod. 1-34

- V. Dunila, 211 gruod. 7-34
- A. Ragažinskas, 211 spal. 27-34
- J. Šerpenskis, 211 gruod. 1-34
- M. Varžinskas, 211 spal. 31-34
- V. Mikėlonis, 211 saus. 2-35
- 212 Kp., Kenosha, Wis. V. Mikutis, 212 rugs. 23-34
- 213 Kp., Poolville, N. Y. J. Juozaitis, 215 rugs. 2-34
- 214 Kp., Roslyn, Wash. F. Savickas, 219 spal. 14-34
- 215 Kp., M. Mulvihill, 219 gruod. 10-34
- 216 Kp., O. Černauskienė, 219 gr. 20-34
- 217 Kp., Bulpitt, Ill. D. Jančiulis, 224 gruod. 18-34
- 218 Kp., Chicago, Ill. T. Paliokaitienė, 226 gr. 23-34
- 219 Kp., Chicago, Ill. A. Norkienė, 238 saus. 4-35
- 220 Kp., Oregon City, Ore. S. Plikunienė, 249 lapkr. 19-34
- 221 Kp., Newark, N. J. A. Narvaišienė, 245 lapkr. 30-34
- 222 Kp., Aliquippa, Pa. A. Gvazdauskienė, 247 gr. 11-34
- 223 Kp., Maspeth, L. I., N. Y. B. Vaičiūsis, 250 gruod. 8-34
- 224 Kp., Gedvilia, 250 gruod. 28-34
- 225 Kp., Chicago, Ill. K. Bočkus, 251 lapkr. 22-34
- 226 Kp., Chicago, Ill. M. Alekšyrienė, 260 lapkr. 26-34
- 227 Kp., M. Banienė, 260 gruod. 10-34
- 228 Kp., B. Nanartionienė, 260 spal. 24-34
- 229 Kp., Waukegan, Ill. O. Vaisionienė, 262 lapkr. 24-34
- 230 Kp., Treveskyn, Pa. D. Slaževičienė, 265 lapkr. 25-34
- 231 Kp., Castle Shannon, Pa. J. Simaitis, 266 lapkr. 10-34
- 232 Kp., J. Urbanavičius, 266 lap. 12-34
- 233 Kp., J. Aimonienė, 266 saus. 5-35
- 234 Kp., Niagara Falls, N. Y. P. Kepalas, 270 gruod. 6-34
- 235 Kp., Amsterdam, N. Y. A. Petriliene, 272 lapkr. 19-34
- 236 Kp., Spring Valley, Ill. J. Kvedas, 274 spal. 25-34
- 237 Kp., J. Masiulonis,

Lietuvos Užsienio Politika 1934 Metais

Rašo Vyt. Širvydas.

Istorikas ateity, Lietuvos užsienio politikos bėgį peržvelgdamas, ypatingos svarbos suteiks 1934 metams, nes juose audringai ir visi sykiu susikryžavo patys opieji Lietuvos politikos klausimai: Vilniaus, Klaipėdos, santykių su kitomis Pabaltijo valstybėmis, Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės, likimas, ir vidaus santvarka (Voldemaro bandymas). Tie klausimai, suprantama, visada Lietuvos kasdienio gyvenimo pagrindu tunojo, tačiau, išsikišdavo ne visi sykiu, bet tai vienas, tai kitas. Jei Vilniaus klausimas, pavyzdžiui, Tautų Sąjungos plaukus budavo šiausia, tai ramu Klaipėdoje, o Pabaltijo sąjungos idėja rodėsi jau visai numarinta. Bet 1934 metais visi šie klausimai sykiu, it Napoleono gvardija, sujudo. Jei tautos nauda bus išrišti, Lietuva ilgus, ilgus šimtmečius, kaip mūsų kunigaikščių gadynėje, bus laimingas nepriklausomas Europos valstybių narys. Todel, į Naujus Metus įžengiant, lietuviui praverstų Lietuvos politikos eigą peržvelgti ir pasižiūrėti, kas į 1935 metus atsinešta.

Šiam nepaprastam Lietuvos užsienio politikos gyvumui pradžia davė nazių partijos įsigalėjimas Vokietijos valdžioje. Mat tikroji šios partijos Rytų Europos politika labai neaiški. Hitleris visur ir visada dabar kalba apie Vokietijos taikingumą ir nesirengimą kariuotės. Bet prieš dešimtį metų, savo knygoje „Mein Kampf“ ragino vokiečius Europos Rytais susimokėti, nes, sako, pati istorija juos paskyrė vokiečių tautai plėstis ir kolonizuotis. Hitlerio artimas draugas ir nazių partijos dvasinis vadas, Latvijoje gimęs baronas Rosenbergas, šita mintį ypatingai atsidėjęs skelbia. Be to visko, Vokietija, kurios pulai niekas nesiruošia ir nesirengia, slapta, Versailles sutartį paniekimus, ginkluojasi. Kam? Kuriam tikslui?

Hitlerio ir Rozenbergo svajones Maskva gryn pinigų ima ir rimtai susirupino, nes jos naugus tiesia Pietų Rusijon, derlingon Sovietų Ukrainon. Jos diplomatai šoko tokią politinę liniją vesti, kuri Sovietijos rubėžius vakaruose apsaugotų. Ši linija, noromis-nenoromis, visados ir visur Lietuva lietu, nes Lietuva, kaip estų laikraščiai rašo, „pirmasis Pabaltijo punktas“ — kaimynas ir Vokietijai ir Sovietijai. Sovietų diplomatai, šių metų pradžioje, Rade-golupomis per „Izvestia“ nedviprasmiškai pasauliui pareiškė, kad Sovietijai ne vis viena, ar Lietuva bus nepriklausoma, laisva valstybė Sovietijos vakaruose, ar taps Vokietijos kolonija. Savo pasirinktą politinę liniją vystydama, Sovietija atsidurė ir artimoje Francijos bičiulystėje ir tapo Tautų Sąjungos nariu. Šios politikos svarbiausias ginklas, tai taip vadinama Rytų Europos sutartis, kur norima Vokietiją (ir Lenkiją) priversti pasirašyti ne tik Pabaltijo ir Sovietijos nepultį, bet, jei kas kitas neteisėtai pul-tų, tai šokti savo ginkluota spēka ginti. Lietuva šia labiau Sovietijai ir Francijai (už kurios pečių ir Anglija stoji) pri-tarė, negu Vokietijai ir Lenki-jai.

Rytų Europos sutartis dar nepasirašyta, nes Vokietija ir Lenkija iki šiol buvo priešingos. Darbas pernėšamas į 1935 me-tus. Prasidėjo jis dar 1933 me-tais, kada gruodžio 23 d. Sovie-tija Lenkijai pasiūlė sutartį, ku-

ria abi valstybės prižadėtų Pa-baltijo valstybių nepriklausomybę ginti ir užtikrinti. Lenki-ja atsisakė, prisidengdama fak-tu, kad ir Suomija dalykui ne-priarė. Tikrenybėje, tačiau, atsisakė ji del nesutvarkytų sa-vo santykių su Lietuva, kurios žemių neliečiamybės ji nenorėjo užtikrinti, kol lietuviai nenusi-leis Vilniaus klausimu. Len-kams pasiėmus by kokius apžā-dus Lietuvos nepriklausomybę ir neliečiamybę ginti, jie netek-tų svarbiausio baubo, kuriuo Lietuvą tarptautinėje scenoje vis baidė. Tačiau, jau keliem mėnesim praslinskus, Anglijos darbičių organo „Daily He-rald“ diplomatinis koresponden-tas, kuris, beabejonės turi ry-šių su šaltiniais Maskvoje, tvirtino (žiūrėk „Tėvynę“ ko-vo 15), Sovietijos ir Lenkijos susitarimas mažesniausias Pabal-tijo valstybes užtikrinti nuo už-puolimo esąs įvykęs faktas.

Kovo 28 d. (1934) Maskva ir Berliņa panašiu pasiūlymu pa-klabino Vokietiją bal. 24 d. at-sakė, nematanti Pabaltijo val-stybėm pavojaus nei iš Sovieti-jos, nei iš Vokietijos pusų, to-del neranda reikalo nei ypating-ųjų sutarčių daryti. Laikotary tarp Lenkijos atsisakymo ir vo-kiečių nepritarimo Rytų Euro-poje nutiko įvykis, kuris visas iškliū vestas politines linijas iš-vėžų išmūšė, o Lietuvą, sako-ma, ypatingai artimai palietęs, Hitleriui pasiūlius, sausio 26 d. Berline pasirašyta vokiečių ir lenkų draugiskumo sutartis, ga-liojanti 10 metų. Sutartimi abi pusės prižada viena kitos ne-pulti, visus ginčo klausimus pa-sitarimo keliu spręsti ir Danci-go klausimą palikti nuošalėje. Jau pat pirmose dienose pasau-lio laikraščiai šitam susitarime slaptų punktų nužvelgė, kurie, tarp kitko, lietu Lietuvai ir Pa-baltijai. Maskvos „Izvestia“ tuo-jau sušuko: „Kokį atlyginimą lenkai gavo?“ Pilsudskis pasiuntė Maskvon savo užsienio reikalų ministrį Beką, kuris lietuvių, nenuramino francūzų ir lietuvių. Francūzai nenusira-mino net po jų užsienio reikalų ministro p. Barthou (Marseil-lės mieste nužudyto Jugoslavi-jos karaliaus draugėje) atsilan-kymo Varšavoje. Jų laikraščiai „Libertė“ dar visai neseniai tvir-tino, antrasis lenkų ir vokiečių slaptos susitarimo punktas buvęs tokio turinio:

„Vokietija Lenkijai pataria su Lietuva taikiu budu politi-nės unijos ieškoti. Jei pavyk-tų, Vokietija amžiams atsisaky-tų nuo Klaipėdos“.

O ką Vokietija už tokią „mie-lordystę“ gautų? Penktasis punktas, sakoma, štai kokią kainą nustato:

„Jei Lietuvos ir Lenkijos poli-tinė unija vienu ar kitu budu pasiektų įkūnyti, Lenkija apsi-ima išsižadėti koridoriaus, Gdý-nės ir neprieštarauti, jei Dan-cigas Vokietijai sugrįžtų.“

Reiškia, visuose galingesnių Lietuvos kaimynų politiniuose pasitarimuose Lietuva buvo daž-nai minima ir jos likimas lošoje statomas ir, galingesnių papro-čių, pačios Lietuvos nebudavo atsi-klausta. Tačiau, ir patiem galingiausiems tuojuo akin krito įžymus faktas, kad Vilniaus klausimo patenkinančiai neišri-šus visi planai, net patys didie-ji, turi griuti. Vilnius diploma-tų raštinėse vėl šimtu vilkų sus-taugė, kaip Gedimino sapne, kurį kryvis Lizdeika taip vykū-siai mūsų kunigaikščiai išaiški-no.

Vilniaus klausimas vėl staiga pagyvėjo. Anglų ir francūzų diplomatai, sakoma, lankė pre-zidentą Smetoną. Lenkijon va-žiavo prof. Biržiška, (Vilniui Vaduoti sąjungos pirmininkas), M. Yčas, dvarininkas Zubovas. Iš lenkų pusės lenkėsi žurnali-stai, buvęs Lenkijos ministe-rių pirmininkas Prystorius ir gabiausias, sakoma, lenkų di-plomatinis darbininkas, Muehl-steinas, teisių patarėjas lenkų pasiuntiniui Paryžiuje. Kalbėta per Vilniaus radijo, pas Pilsud-ski Vilniuje ir kitur buta pasi-tarimų, iš Vilnijos kilę lenkų seimo nariai sudarė komisiją klausimui tirti. Kaune padary-ta anketa ir atsi-klausta visos eilės mūsų veikėjų. Nekurie da-vė tokių atsakymų, kad pylos gavo net mūsų amerikiečių laik-raščiuose. Iš to visko kas pa-aiškėjo? Varšavoje, pereitą mė-nesį seime kalbėdamas, lenkų krikščionių demokratų atstovas prkišo Pilsudskui, kad jo mi-nisterio Pabaltijo politika visiškai nenusisekusi. Pilsudskis ir jo bendraminčiai svajoja seną istorinę Lietuvos ir Lenkijos uniją atgaivinti, kas visai ne-jamoma ir jokiam lietuviui ne-priimtina. Istorija lietuvių pamokė, kad unija su lenkais buvo mūsų tautai, kaip tautai, mūsų kalbai, mūsų kulturai, grabas. Po karo gi atgiję lie-tuviai mirti nesirengia. Durs, tačiau, dar neužsidarė: „Vieny-bėje“ gruodžio 25 d. dedama ži-nia, jog lenkai nori derybų su lietuviiais, o „Izvestia“, sako, atvirai tvirtinanti, jog po Kalė-dų į Kauną atvyks oficialė len-kų delegacija.

Su Vilniaus klausimu akis į akį tarptautinės politikos vyk-dytojai 1934 metais susidurė tris syk. Bal. 5 d. Maskvoje Lietuva, Latvija ir Estija su Sovietijai dar dešimčiai metų (iki 1945) panaujino draugisku-mo ir nepuolimo sutartis. Čie-rinas, 1926 metais su Lietuva panašią sutartį darydamas, pridėjo priedą, kuriame pripažįsta Lietuvos teisę į Vilnių, reiškia, Vilniaus neskaito Lenkijos valstybės žeme. Šitą priedą Litvi-novas dabar paantrino. Diplo-matai čia numatė Sovietijos ki-rekaly ministrį Beką, kuris lietuvių, nenuramino francūzų ir lietuvių. Francūzai nenusira-mino net po jų užsienio reikalų ministro p. Barthou (Marseil-lės mieste nužudyto Jugoslavi-jos karaliaus draugėje) atsilan-kymo Varšavoje. Jų laikraščiai „Libertė“ dar visai neseniai tvir-tino, antrasis lenkų ir vokiečių slaptos susitarimo punktas buvęs tokio turinio:

„Vokietija Lenkijai pataria su Lietuva taikiu budu politi-nės unijos ieškoti. Jei pavyk-tų, Vokietija amžiams atsisaky-tų nuo Klaipėdos“.

Idomų Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

KAIP DAROMAS VEIDRODIS.

Čia ne pamoka kaip veidrodį padaryti, tik vaizdelis, parodan-tis, kaip veidrodis yra daromas.

Pirmiausiai priruošiamas stik-las. Stiklas turi but šviesus, ly-gus ir tyras, be jokių spurgų ir grublių. Toks stiklas turi but ypatingai nuplautas pir-miausiai benzinu, paskui trihlo-retinu, arba abiejų mišiniu. Paskui nuplaujamas dar miši-niu paprastos plovimui sodos, su mažuma kaustiškos druskos, pridabojant, kad stiklas nesu-truktų, nes kaustiška druska turi kaitinimo ypatybę. Tada viską perplaujama tyru, drung-nu vandeniu, atsargiai elgian-tis, kad stiklą nepalietus pirš-tais ir nesutepus pirštų prakai-tu. Pagaliau dar perplaujama azotinės rūgšties vandeniu ir vėl nuplaujama paprastu, tyru vandeniu. Dabar, jei ant stiklo nesiranda jokių gleivių nė bur-bulėlių, stiklas yra jau užteki-nai nuvalytas; jei pasirodytų dar koki nešvarumai, ar burbu-lėliai, stiklas turi buti vėl nu-plaujamas, o kada jau užteki-nai nuplautas, tada reikia saugiai elgtis, kad stiklą nesutep-tų koki nešvarumai, ar nesu-terštų dulks. Del saugumo stik-las dedama po judančiu arba tekančiu vandeniu. Taigi stik-lo prirengimas yra labai kom-plikuo-tas.

Turint stiklą nuvalytą, prasi-deda jo pavikimas trimis miši-niais: pirmas tai mišinys tar-pyto azotinio sidabro 30 gramų ir 30 gramų distiliuoto vandens; mišinys No. 2: 30 gramų tyro vodoroteniško pa-tašo ir 300 gramų distiliuoto vandens; mišinys No. 3: 15 gramų gliukozinio cukraus ir 300 gramų distiliuoto vandens. Kiekvienas mišinys sudaromas atskirose bonkose bronzinės spalvos stiklo. Kiekvienas ge-rai supurtoma, kad tinkamai susiplaktų, kad vanduo perimtų sudėtis į jį priedus.

Tada į stiklinį blūdelį pilasi 22 gramai mišinio No. 1 ir į šimasi Vilniaus klausimam, Lie-tuvos pusėje. Antru syk Vil-niaus klausimas iškilio, kaip geg. 5 dieną Lenkija ir Sovietija Maskvoje naujino savo nepuoli-mo ir draugiskumo sutartį 1945 metams. Lenkai iš rusų išrei-kalavo priedą, kuriame rusai prižada Vilniaus klausimą palik-ti patiems lietuviams ir lenkams vienieims išrišti. Ką jie nutars, tą Sovietija priims. Varšava ir dalis anglų spardos čia nu-matė „Lietuvos izoliaciją“ ir ra-šė, dabar Lietuva tikrai pasi-darys sukalbamesnė Varšavai. Trečiv, kartų Vilniaus klausimas iškilio, kada Francija ir Sovieti-ja teiravosi Lietuvos pritarimo Rytų Europos sutarčiai. Rugs. 2 d. Lietuva, sako, pasiuntusi Paryžiūn memorandumą, kuriame šiai sutarčiai pritaria, ta-čiau išsikalba sau teises ne-gerbtį neliečiamybės tų žemių, „kurių ginklo spēka buvo iš Lietuvos valstybes išplėstos“. New Yorko „Times“ korespon-dentas tvirtino, ši formulė bu-vo rasta, Lietuvos, Francijos ir Sovietijos bendradarbiavimo dė-kui, ir ji priimtina Lenkijai. Lapkričio 26 dieną Lenkijai į-teikto del Rytų Europos sutar-ties notų, Francija duoda ir Lenkijai nuolaidų: leidžia jai nesusirišti rankų del Lietuvos, kol su šia diplomatinį santikių neturės. Reiškia, lenkai nes-i-ma pareigos Lietuvos ginti; jei kas ją pultų, kaip prižadada gi-n-ti Sovietija, Vokietija, Latvija, ar Čekoslovakija bei kitas pasi-rašančias valstybes. Vilniaus klausimas, reiškia, visuose tarp-

mi veidrodžio padarymas bai-giasi. Lakieras tepamas tam, kad sidabro varšą apsaugot nuo oro ir drėgnumo, nes orui pasiekiant stiklą, sidabras pa-juosta, o drėgnumui prisigrie-bus, sudabras aižėja ir lupasi nuo stiklo.

Visi kemikalai (išimant gliu-kozą), kurie naudojama veid-rodžio stiklo pavikimui, turi apščiui nuody ir todel yra nuo-dingi. Užtai veidrodžio stiklo pavikimo darbą užbaigus, vi-sas tepalų liekanas reikia aty-džiai surankiot ir, kur nutiško, gerai benzinu išmazgot, kad iš-vengt užsinuodini-mo.

VULKANŲ ITEKMĖ ANT KLIMATO.

Pastarais laikais mokslininkai pasiėmė ištirti, ar tiesa, kad Amerikos vulkanų veikimas at-siliepia ant žemės klimato, kaip tūli autoritetai tai tikrina. Iki šiol užkreduota žymesnieji ir veiklesnieji vulkanų išsiverži-mai, būtent: 1932 m. kovo mė-nesy išsiveržimas Fuego vulka-no Guatemaloje; balandžio mė-nesy išsiveržimas pietinėje da-ly Andach kalnų, sąryšyje su erupcija vulkano Descabezado, kuomet sudrebėjus žemei, Ar-gentinios ir Chilės dalis pridengė pelenų „lietus“, ir iš to paskui su gegužės mėnesiu prasidėjo giedra vasara, kuri savo ne-naudingumu palietė visą žemės skritulį.

Jau 1784 m. Franklin aiškino, kad vulkanų išsiveržimas veikia ant klimato. Mokslininkai tada nesusitaikė: vieni Franklino te-orijai pritarė, kiti ją ginčijo ir peikė. Tik bausis išsiveržimas vulkano Cracatao 1883 m. ir Catmai 1912 m., patvirtino Franklino nuomonę. Tos nu-onės griežčiausiai šalininku šiandien yra Washingtono me-teorologijos instituto vedėjas, profesorius Humphrey. Jis vis-ką tyrinėjęs tikrina, kad negin-čijamai vulkano išpučiami pele-nai, su visomis savo smulkme-nomis dulkių pavidale, pilni ga-ro ir nuodingų smalkių, labai greitai kyla augstyn, taip kad per 20 minučių po vulkano iš-prunkštumui jie atsiduria 20 mylių augštumoj, taigi stratos-feros gilumoj. Iš ten pelenai neapsakonu greitumu skleidžia-si taip, kad visai trumpu laiku dulks ir pelenai apsiaučia že-mės skritulį, lyg koku tinklu. Jau 23 dieną būgiu visa pusė žemės skritulio tuom tinklu yra apsiausta. Toje augštumoje pe-lenai ir dulks išsilaiko be kliu-čių per mėnesius ir metus ir paskui gula troposferon žemiau 10 kilometrų nuo žemės ir čia formuoja mums klimatą.

Dar gali atsirast klausimas: ar vulkano išprunkštų pelenų ir dulkių užtektų apsiautimui žemės skritulio? Taip. Tų pe-lenų dalelės yra taip mikrosko-piškai smulkios, kad tam gali pilnai užtekt jų 60,000 kubiskų pėdų. O juk nėra abejonės, kad vulkanas jų išprunkščia 50—100 sykių daugiau. O 60,000 kubiskų pėdų tokių dul-kių, kaip meteorologai tikrina, saulės energiją nusilpnina 20%, ko užtenka ir temperatūros nu-opuolimui iki 5%. Iš to randa-si atmainos vasaros izotermoj.

NAUJI ISRADIMAI.

Inžinierius A. F. Humphrey, iš Pittsburgh, Pa., ruošia naują submariną. Jo tvarinys skirsis nuo ikišiol laikinių submarinų tuo, kad bus greitesnis ir galės paleisti dvi torpėdas vienu spau-dimu; torpėdos ners pasitrižai viena nuo kitos, per 100 mylių, todel laivas jei nuo vienos pa-

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

JAUNIMAS TAUTOS ŽIEDAS.

Koks mūsų tautos likimas —
Kas ateitį spręs?
Priaugantis jaunimas —
Ar mūsų darbas tęs?...

Kaip jurų bangos viena kitą veja ir pasiekusios kraštą atsimušę į kietą uolą ištisčia, taip ir žmonių giminės jurų vie-na karta veja kitą ir nyksta. Ateinam pro vienas duris, pasis-večiuojam ir pro kitas duris išeinam. Nežinom iš kur atėjom, koku tikslu atėjom ir nežinom kur nueinam...

Kol jauni, esam linksmi, vilni energijos, didelio entuziazmo ir vilčių, pasirįžimų ką nors prakilnaus savo gyvenime atsiekti. Kiti mažai besirūpinam netik savo ateicia, bet atrodo keis-tai žiurint į tuos, kurie su atsidavimu dirba netik sau, bet ir kitiems, savo tautai, ar siekia laimės augtuose idealuose, sie-kia tos šviesos, kuri skatina žengti pirmyn, kad pasiekus tos augstumos, kur laimė, džiaugsmas ir meilė mus traukia. Bet tas viskas neilgam, palyginant su žmogaus gyvenimu ir amžiu-mi.

Kaip kiekvienas mažiausias daiktelis, diegelis, mažiausias vabalėlis, kuriame tokia maža gyvybė yra, nori gyventi koi-l-giausiai, taip ir žmonių giminė, pereidama iš kartos į kartą, trokšta gyventi taip ilgai, kol šis pasaulis gyvuos, trokšta plė-s-tis, stiprėti ir laimės pasiekti. Bet kaip žuvis išmesta ant kranto blaškosi kiek turi spēkos ir, negalėdama patenkinti savo troškulio, greitai užtrokšta be vandens, taip ir tauta be jau-nimo, be pažangaus, susipratusio, patriotingo jaunimo savo gy-vybės palaikyti ilgai negali.

Tad kol lemta mums gyvent, nebukim saumylius, nepavy-dėkime kitiems laimingesnio gyvenimo, šviesesnės ateities. Ne-maunkime, kad mes visuomet busime jaunais ir vien tik sva-jonėmis gyvenimo dienas leisdami tautai laimingesnę ateitį nulemsime. Arba ant visko ranka nuomodami, savo busenčiai kartai, savo vaikeliams gerbuvį sukursime. Todel kurie šiandien esame jaunais, vikriais dirbkime produktyvų darbą, nepa-vydėdami kitiems nieko, nes nepajausime kai mūsų amžiaus rudens vėjas mūsų skruostus sušus.

Lietuvių tautos giminė nedidelė. Vieną jos trečdalį gyve-nimo bangos atplovė į šią šalį ir išmetė ant šio kontinento. Jau per tris ketvirtadalius amžiaus mes kėtomis kaip ta žuvis išmesta ant kranto, svetimo pasaulio karštos smiltys. Ar ilgai mums lemta čion gyventi kaip tautiniam vienetui? Per istisą pusę šimtmečio mūsų čia gyvenimo mažai buvo krypta dėmesio į mūsų taip vadinamą žemės druską, mūsų augantį jaunimą. Tik pastarųjų 15—20 metų laiku pastebėta, kad mu-sų jaunimas dar nepažydyęs jau žusta, nuskina tas mūsų tau-tos darželyje dar nepažydyusias gėles svetima ranka. Jaunų, čion gimusių ir augusių merginų ir vaikinių susivedimai su svetimtųjų, išsižadėjimas savo tėvų kalbos, papročių, pakei-timas pavardžių, bėgte bėgimas nuo savųjų, išlėto marina mu-sų tautą, myksta nematamai kaip pavasario sniegas nuo sau-lės kaitros.

Amerikos lietuvių išeivija stovi prieš rimtą išnykimo pavojų! Mes, Lietuvoje gimę ir augę, išsiauklėję jausmuose savo tautos meilę, su skausmu širdyse žiurim į mūsų žustan-tį jaunimą ir nieko negalim padaryti, kad sustabdyt tą pavo-jų. Lygiai mums gaila kiekvieno senesniųjų veikėjų, kurie nyksta, retėja, kaip antai senieji knygnešiai: Mikolainis, An-driukaitis, Klounius, Pranaitis, Didžbalis, Navickas ir kiti. Gaila netekus mūsų rašytojų — Andziulacio, Mačio, Serno, Dembskio, Burbos, Kauno, Astramskio, Kaziuono ir kitų. Šios rūšies darbininkams išėjus iš mūsų tarpo, nėra kam stoti į jų vietas ne delto, kad nebūtų čia jaunų, gabių ir apšvietų lie-tuvių, bet delto, kad mūsų jaunimas, mūsų lietuviškai kraujas praskydo ištautėjimo vandeniu, kad mūsų jaunimo gislose jau neteka tyras lietuviškas, patriotiškas kraujas.

Čiagiminių lietuvių mes turime nemažiau už ateivius, bet pažiūrėkime ką jie lietuvių bei davę? Jau yra tokių šeimynų, kurių tėvai Amerikoje gimę, augę. Kiek daug čiagiminių lie-tuvių yra amatininkų bei profesionalų, kaip daktarų, advokatų, inžinierių, vaistininkų, slaugių, pradinį ir augštųjų mokyklų mokytojų. Nesakyti, kad jie Lietuvai turėtų didelę naudą nešti, bet kokią naudą jie teikia Amerikos lietuvių išeivijos gyve-nimui ir net patys sau? Nei vienos stipresnės organizacijos neturi, o kokias ir turi, tai yra betikslės, silpnos, be jokio nu-statyto plano, šiaip taip egzistuoja. Ir tai ar ilgam? Taigi:

Koks bus mūsų tautos likimas,
Kas mūsų darbų barą pirmyn varys?
Štai mūsų priaugantis jaunimas
Dar nepažydyjęs žiedu nuvyss...

bėgs, tai užbėgs ant kitos. Šito submarino operavimui reiks tik dviejų žmonių.

Francijoj Dr. Henri Limousin surado, kad kralikų smegenys yra vienatiniu vaistu prieš nuo-dingųjų grybų nuodus. Kaip ši-tą vaistą naudoti, dar nėra nu-statyta.

Pabiros Mintys

Neapkalbėk žmogaus, nors ir teisingai apie jį kalbėtum. Pir-miauo ištirk gerai tas sąlygas, kurios pastumėjo jį į blogą. Jei rasi, kad aplinkuma, sąlygos, kaltos, jei tai nesužinus darbas,

J. Krukonis.

ALTASS Finansų K-jos Pranešimas

Komisija Raportuoja Apie ALTASS Išdą, Išmokėjimus Ir Atremia Gandus.

Mes, Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos (ALTASS) Valdybos Finansų Komisija, atlaikėme visą eilę posėdžių, peržiūrėdami ir patikrindami ALTASS atskaitas ir finansines valdybos viršininkų — iždininko ir sekretoriaus — knygas, banko statementus, čekius, išmokėjimų orderius, pirkimų kontraktus su įvairiomis firmomis, kvitas ir p. F. Vaitkaus atskaitas iš ty sumų, kurios buvo jam laikas nuo laiko duodamos lėktuvo įtaisams pirkti, mechanikams atlyginti už darbą ir jo paties išlaidoms; ir suradome, kad:

1. Visi skridimo reikalams paaukojami arba įvairių komitetų parengimais uždirbti pinigai, kurie ateina į ALTASS centrą, yra įteikiami centro iždininkui, kuris juos padeda Metropolitan State Banke, Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos sąskaiton. Visi išmokėjimai iš ALTASS išdų yra atliekami čekiais. Pinigai, kuriuos kolonijų komitetai arba atskiri aukotojai atsiunčia centro sekretoriui, yra užrašomi sekretoriaus knygoje ir paskui pridodami iždininkui, kuris juos prieš padėdamas į banką, įtraukia į savo knygas. Šių sumų pažymėjimai sekretoriaus knygoje sutinka su iždininko knygomis.

2. Palyginę išmokėjimus su išmokėjimų orderiais, pirkimų kontraktais, bilomis, grįžusiais („iškešiuotais“) čekiais ir kvitomis (receiptimis), mes neužtikome nė vienos neteisėtos arba bereikalingos išlaidos. Ant keleto kontraktų, kur valdyba galėjo išskirti, gauta stambios nuolaidos iš kompanijų ir joms buvo užmokėta numuštos kainos.

3. Peržiūrėję metinę ALTASS atskaitą, kuri apima laikotarpį nuo antro transatlantinio skridimo darbo pradžios (rugsėjo, 1933 metų) iki pabaigos spalio mėnesio, 1934 metų, mes suradome, kad per centro išdą perėjo viso \$32,043.14, į kurią sumą įėjo ir \$4,500.00 paskola (\$3,500.00 iš tos paskolos jau atmokėta), taip kad tikrai iš visuošenės gautų bendrą pajamų (gross income) suma buvo \$27,543.14.

Dvieji aviacijos dienų maršrutams — rudenį, 1933 metų ir vasarą, 1934 m., o taip pat įvairiems atskiriems parengimams Chicagoje ir kitose kolonijose išleista \$2,788.54.

Auksinių ir sidabrinių ženklų pagaminimui ir išsiuntinėjimui su 10,000 laiškų atskiriems žmonėms Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse, išleista \$1,947.31.

Sugrąžinti protestuoti čekiai; grąžinta pinigai už laiškus ir grąžinta D. and G. fondui auksa, viso \$138.67; (ir su \$7.00 nuosimčių už minėtą paskolą, kartu \$145.67).

Centro raštinės reikmenoms ir operavimo reikalams išleista \$1,068.95.

Lakūnų algoms išmokėta \$1,250.00.

Todel, grynų pajamų ALTASS per tą laikotarpį turėjo \$20,342.67. (Kartu su \$1,000.00 dar neatmokėtos paskolos \$21,342.67).

Šita suma buvo suvartota taip:

Lėktuvams su įtaisomis ir instrumentais kaštavo \$19,330.22.

Mechanikams už darbą prie Lituanicos II išmokėta \$461.70.

Kitiems reikalams sąsiję su lėktuvo rengimu bei užlaidoms ir lakūnų pasiruošimui išleista \$1,395.55.

Viso ————— \$21,187.47

Tokiu būdu, spalio 31 dieną, 1934 m., išde buvo likę \$155.20.

4. Kadangi piktos valios žmonės per spaudą ir kitais keliais skleidžia gandus, kad ALTASS valdybos nariai, „Naujienos“ ar „kas kitas „pasinaudoję“ visuošenės sudėtais transatlantiniams skridimui pinigais, arba juos eikvoję „pasivažinėjimams“ ir kitokiems nepateisintiems dalykams, tai Finansų Komisija, atidžiai peržiūrėjusi ir patikrinusi ALTASS įplaukų skaitlines, šiųomį pareiškia:

a) Kad nė vienam ALTASS valdybos nariui niekuomet nebūvo mokama jokių algų. Algos buvo mokamos tik samdomoms stenografėms ALTASS centro ofisui. Valdybos nariams buvo tik kartais gražinamos butniausios išlaidos (bet dažnai valdybos nariai ir ty išlaidų atlyginimo nereikalaudavo).

b) Nei „Naujienos“, nei kuris kitas laikraštis nėra gavęs jokio užmokėsio už rašymą apie skridimo reikalus arba už garsinimą ALTASS centro ir jo skyrių parengimų; „Naujie-

nos“ šitiems dalykams yra be užmokėsio davusios šimtus špaltų, kartais net ištisais puslapiais.

c) Už spaudos darbus — plakatus, lapeliskus, posterius, tikietus ir tt. (priskaitant ir ekspresą), kuriuos užsakydavo savo parengimams ALTASS valdyba arba kolonijų komitetai per ALTASS centrą, išmokėta įvairioms spaustuovėms \$905.54. Valdyba, duodama tuos darbus, visuomet atsižvelgdavo į tai, kad jie būtų atlikti kaip galint ekonomiščiau.

d) Visoms valdybų narių keilonėms į kolonijas sąsiję su skyrių organizavimu, aviacijos dienų rengimu ir lėktuvo įtaisų pirkimu, išleista \$175.00.

e) Baigdama, Finansų Komisija pareiškia, kad „kai kurie kolonijų komitetai ir draugijos, kurie yra pernai metais sukėlę įvairias sumas transatlantinio skridimo tikslui, dar iki šiol tebelaiko tuos pinigus pas save, kartais neprisiųsdami net atskaitų į centrą. Šiuoimi raginame tuos komitetus, organizacijas ir asmenis, priduoti visas skridimo reikalus surinktas sumas pinigų centro iždui be atidėliojimo, nes mūsų darbas turi būti vedamas toliau, iki bus sėkmingai užbaigtas.

Finansų Komisija:

Wm. J. Kareiva, pirm.,
Anthony A. Dobbs, narys,
M. Narvid, narys.

Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjunga:

A. G. Kartanas, prezidentas,
Antanas S. Vaivada, sekr.

„Laisvoji Mintis“

Laisv. Etninės Kultūros Draugija. Kauno skyrius, jau trečias metas leidžia pažangos laikraštį „Laisvoji Mintis“. Ačiu tam laikraščiu, Lietuvoje pridėjo Laisv. Etninės Kultūros Draugijos skyrių beveik kiekvienam įžymesniam mieste-miestely ir net bažnytkaimiuose.

Kai kurie skyriai gana gyvi ir veiklus, ypač tie skyriai, kurie nors retkarčiais iš amerikiečių gauna pinigines paramos.

Kražiai, Kruopiai, Kupiškis žymiai pirmyn paėję apšvietos-kultūros darbuose. Nepasilekia ir kiti skyriai, bet, negaudami š Amerikos pinigines paramas, labai sunkiai atseina arti tamsos ir prietarų dirvonai tarp kaimiečių. Bet visgi plėšomos yra vėlenos ir blaškomos tamsybės miglos, kad galutinal išlaisvinti iš dvasios vergučių.

Didelei pageidautina yra, kad Amerikos lietuviai daugiau susidomėtų ir sueitų į artimesnį kontaktą su savo vienminčiais, užsiprenumeruotų „Laisvąją Mintį“, tai pasidarytų it koks tiltas, ar susinėjimo stotis; vieni kitiems pridodami upo ir energijos, tada tai apšvietos-kultūros darbas eitų sklandžiau ir apčiuopiamai darbo vaisiai matytųsi.

Vyrai, ar neperdaug apsileidom švietimo-kultūros darbui. Mus pagavo dejavimo-ai-manavimo krizės vėjas ir nunešė į tinginivavimo kėdę. Ir sėdim, o Uncle Sam mus maitina, glosto, glamonėja. Bet Uncle Sam gana skrupus, neduoda tiek daug, kad užtektų poniškam, buržuiskam gyvenimui — jis duoda kad iš bado nenumirtumė. Bepigu buvo tau skerečiotis, kada tu uždirbai po \$75.00 ir daugiau savaitę, tai su tavim niekas negalėjo susikalbėti. Bet dabar tave verčia mąstyti, svarstyti — delko tavo tuščia kišenė, kada dar taip neseniai doleriai prakuridavo tavo kelnų kišenę. Taip brolau, kada tu uždirbdavai tokius di-

delius pinigus, tai niekad savęs neušiklausdavai iš kur jie į tavo kišenę atėjo? Šiandien gi kitas lapas istorijos: tu kiekvieną centą suskaitai ir žiuri ir mąstai, kaip čia padaryti, kad liktų centelis-kitas senatvei.

Na, brolau, pagal mano manymą geresnių laiškų nereikia, nes šis ekonominis krizis pri- verčia tave tapti žmogumi mąstančiu, analizuojančiu padėti. Tai išganingiausias laikas, pastumėjimo visos žmonijos prie civilizacijos padarų. Tai laikotarpis, kuris veda tave prie žmoniškumo. Tu išdidžiai pasiepdavai advokatą, gydytoją ir bile mokslo asmenį, sakydamas: „štai, aš bemokslis — turiu automobilį ir puikiausią rezidenciją. Tai palocius ne namas! Turiu pinigų pilmas kišenes. Kam man mokslas?“ Na, o dabar? Kas atsitiko su tavim? Automobilias netekai, namą praradai ir kišenės kiauros-tuščios. Ar ne?

Pasirodo aiškiai, kad gera sveikata ir mokslas viską pergalai. Turtą praradai, bet būdamas geroj sveikatoj ir turėdamas išminkintą veiklias smegenis ir vėl išėitį iš ekonominės krizės surandi.

„Laisvoji Mintis“ kaip tik tau tą išėitį ir nurodo. Tad užsiprenumeruok ir pasimokyk, o greitu laiku ir vėl atsistosi ant tvirto ekonominio pamato. Kaina tik \$2.00 metams. Adresas: „Laisvoji Mintis“, Agonų g-vė, No. 8, Kaunas, Lietuva.

Per keturiasdešimt suvirš metų aš su tavimi, brolau, dalinausi įgytomis mokslo žiniomis: tai gyvu žodžiu, tai raštu kaip gyventi, kad sveiku-veikliu būti ir šiaip visokių žinių iš socialio gyvenimo suteikiu. Ir tie, kurie manęs paklausė — šiandien sveiki, veiklus ir patenkinti gyvenimu.

Dr. A. L. Graičunas,

3310 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA.

Kas Mums Labiausia Reikia Atlikti 1935 Metais?

Reikia pabaigti rinkliavą \$5,000 Lietuvių Kambario įrengimui Pittsburgho Universitete.

Kiek dar reikia surinkti, kad būtų pabaigta?

Apie 3,000 dolerių.

Kiek yra lietuvių Jungtinėse Valstijose? 500,000, gal daugiau.

Po kiek išspultų ypatai, kad tą sumą, 5,000 dolerių, sudėjas?

Po vieną centą.

Ar prisidėjai su savo centu? Jeigu ne, tai dabar laikas netik savo centą pridėti, bet ir iš savo draugų ir pažįstamų išreikalauti. Nė vienas tos mažos sumos nepasigės, o kuomet bus daugelio dedama, tai darbas bus greit pabaigtas.

Kas aukvoja to kambario įrengimui? Visi lietuviai, o ypatin-gai darbo žmonės, ta tautos dalis, kuri visas naštas pakelia. Ji duoda ir jos rankos nedreba duodant.

Ar biznieriiai ir profesionalai duoda tam tikslui? Taip. Yra dalis jų, kurie gausiai be prašymo duoda. Bet kiti dar tik žada. Ir jie duos. Bet tas digubai duoda, kuris duoda tada, kada labiausia reikia.

Ar draugijos aukvoja? Kai kurios aukvoja, parengimus padaro, pelną paskiria kambario naudai. Bet kitos turbut laukia asmeniškio paraginimo, kurį komitetas del laiko stokos neišgali atlikti.

Iš kurių draugijų reikia tikėtis aukų tam kambariui įrengti?

1. Iš kiekvienos Susivienijimo Liet. Amer. kuopos;
2. Iš kiekvienos Rymo Katolikų Susivienijimo kuopos;
3. Iš kiekvienos Tautinės Sandaros kuopos;
4. Iš kiekvienos Tautininkų organizacijos kuopos;
5. Iš kiekvienos Vaizbos Buto ir Ekonominio Centro;
6. Iš kiekvienos Spulkos, Bufteinės ir lietuvių banko;
7. Iš kiekvienos lietuvių mokyklos;
8. Iš kiekvienos parapijos, bažnytinio choro ir draugijos;
9. Iš kiekvienos pašelpinės draugijos;
10. Iš kiekvienos biznierių ir profesionalų grupės;
11. Iš kiekvienos moterų draugijos ir klubo;
12. Iš kiekvienos jaunųjų ir studentų grupės;
13. Iš kiekvieno klubo, choro ir teatrališko ratelio.

Kokių tikslu yra įvardytos draugijų rūšys? Tikslas yra toks: kad šitas įvardijimas būtų lyg viešas, visuomeniškas, oficiališkas pakvietimas visų lietuviškų spėkų prie šio darbo.

Kas pagelbsti ir dar turėtų daugiau pagelbėti Kambario Fondo Komitetui? Musų visi turime bendrą darbą, visi agitatoriai, organizatoriai, komitetai ir kiekvienas apsišvietęs lietuvis ir lietuvis.

Naujų Metų rezoliucija tebenie:

„Prižadų pagelbėti Liet. Kambario Fondo Komitetui surinkti reikalingą sumą pinigų įrengimui kambario Pittsburgho Universitete 1935 metais“.

Mano specialė rezoliucija: Jeigu Naujojo Anglijos bent 10 organizacijų atsilieps, kviedamos mane aplankyti jų kolonijas su prakalbomis, tikslu su pažindinti su idėja ir reikalu lietuvių kambario, rengiamo Pittsburgho Universitete, tai pabaigoje vasario mėnesio ap-

siimsiu tokį maršrutą atlikti tenai.

Dr. Johanna T. Baltrušaitienė.

L. K. Fondo Komiteto narė. Aukas siųsdami rašykite čekį vardu: Lithuanian Memorial Room Fund, o siųskite: V. Zambauskas, 31 Minooka St., Pittsburgh (10), Pa.

LKFK. Spaudos Komisija.

DETROIT, MICH.

Adv. J. Uvicko Prakalba Per Radio.

Sveiki visi lietuviai!

Lai nauji metai jums suteikia laimės ir linksmybės su duoslinga širdžia ir gausumu.

Mano tikslas suteikti jums tokius patarimus arba informacijas, kurios jums gali būti naudingos ir neužsitarnausit panieką pasinaudojant tais patarimais.

Laike dviejų arba trijų minučių negalima daug ką pasakyti detališkai, bet pavyrštiniiai dalį įstatų, kurie liečia darbininkų gavinimą atmokėjimo laike jo sušeidimo, galima jums paaiškinti.

Per 18 metų aktyviškos praktikos esu datyręs, kad daug darbininkų negauna jokio atmokėjimo už tai, kad nežinojo kas reikia daryti, ko įstatai iš jo reikalauja.

Pirmiausia jūs turite žinoti, kad minimi įstatai — vadinami „Compensation Law“ pačių darbininkų — visuomenės yra priimti balsavimo būdu. Aš jų todėl negaliu peikti ir negiriu; aš tikta juos aiškinu jums, nežiurint, kad mano opinioj turėtų būti taisomi delei darbininkų naudoms.

Dabar klausykite atydziai:

1. Darbininkas gali gauti atlyginimą už sužeidimą dirbant darbdavio darbą, nežiurint kas kaltas ir keno priežastis jeigu daroma:
2. Kad darbdavys yra gavęs žinią, reiškia „notice“, bėgy šešių (6) mėnesių nuo sužeidimo dienos. Nekuriuose atsitikimuose galima pratęsti šį laiką, bet davimas žinios nieko nekainuoja ir nereik laukti.

3. Negalima gauti atmokėjimo jokio jeigu nedarodoma, kad buvai sužeistas nors kiek. Jeigu neteksi rankos arba sveikatos delei to, kad džiouva, šaltis, reumatizmas arba bile liga nesurįšama su sužeidimu su „accidental injury“, tai yra netikėtu sužeidimu, nedarodant to — negalima gauti atlyginimo.

Todel aš jums patariu, kad jei ir visai mažai taptum sužeistas, kad ir tikrai žinotum, kad nerekės iš darbo išlikti, duokit žinią darbdaviui eidami del „first aid“ pas to darbdavio arba kompanijos gydytoją tą pačią dieną. Tas tavo darbu nekenks, nes darbdavys turi apsaugą-insurance ir jis moka tam tikrą sumą, nežiurint ar tamsta gausi atlyginimą, ar ne.

Tuo laiku galima manyti, kad nieko nekenks, bet galima už kelių mėnesių pajusti, kad užsinaudijo kraujas, prisimetė „blood poison“ iš menko įsirdėkimo arba apjanka akis delto, kad kiek laiko prieš tai įkrito kas į tą akį, bet manei, kad neturi svarbos užtekant delei davimo žinios darbdaviui.

Todel patariama visados tą pačią dieną arba nors bėgy kelių dienų nors savo „bosui“ pasakyti, „kad taip ar taip atsitiko ir tikiuosi, kad nieko nekenks, bet geriau, kad aš tau pasakau“. Reikalui prisijęsus, tada galima advokatui su pagalba daktaro, surišti tavo dabartinį nustojimą ir galės dirbti už sužeidimą ir gauti atmokėjimą.

Joseph P. Uvick.

SO. BOSTON, MASS.

Lietuvių Radio Valanda.

Mums lietuviams yra daugiau, negu malonu, kad mes, per pastangas pp. Minkų, galime turėti lietuvių kalboje radio pusvalandį. Ponai Minkai yra Amerikoje gimę, bet lietuvių neišsizadėjo; jiems nerūpi partijos nei kokie ten prietariai; jie žengia pirmyn su lietuvių meile bei teisybe. Ponai Minkai ant savo radio duoda visiems progą pasirodyti ar tai jei būtų katalikas, ar bolševikas — jiems vistiek, kad tik gali savo priedermes atlikti gerai ant radio. Nekurie žmonės jiems prikiša, kad girdi pp. Minkai kaip kada padeda prastą programą per savo pusvalandį. Klaidą visi gali padaryti, o ypač jiems sunku to išvengti, nes jie kaip skaičiuo pirmiau duoda progą visiems pasirodyti. Kai kada pp. Minkai nē patys nežino kaip toks, ar toks muzikas pasirodys, nes nekurie ant jų radio dalyvauja iš labai tolimų miestų ir dar tie daininiai bei muzikai atvažiuoja su geriausiomis rekomendacijomis.

Aš nuo savęs linkiu pp. Minkams geriausių pasisekimų, nes jie dirba gražų darbą. Ar negražu mums lietuviams, kad mes gauname nuo amerikūnų pagyrimo laiškų, kurie liečia musų lietuvišką muziką. Po Onos Kubilienės dainavimo gana daug pagyrimo laiškų priplaukė net iš tolimų vietų. Tai gi kodėl mes lietuviai irgi negalime girti kas yra giriama, vietoj pavydėjimo?

Visi Bostono apylinkės lietuviai ištieskim pp. Minkams pagelbos ranką. Tada ir jiems bus smagiau savo darbą varyti pirmyn.

Radio Klausytojas.

Nauja Lietuvių Mokslo Įstaiga.

Keletas mėnesių atgal Bostone atsidarė mokykla, angliškai pasivadinsusi The Boston Institute — a school of scientific profession. Ją įsteigė farmacistas F. J. Barisas ir Daktaras Pilka. Mokyklos patalpa randasi ant 480 Boylston St., arti didžiojo knygyno. Kol kas, kaip teko patirti, mokykla sunkiai verčiasi, nes nėra pakankamai mokinių. Mokinami aptiekorystės mokiniai, prirengiant juos prie State Board egzaminų, duodami kursai ligoninių slaugėms ir atliekami įvairūs laboratorijos chemiškii darbai.

Korespondentas.

PITTSBURGH, PA.

Kalėjime Lenkai Užima Antrą Vietą Po Amerikūnų.

Sausio 7 d. Allegheny apskrityje kalėjimo viršininkas John McNeil pateikė metinį savo raportą smulkmeniškai apdirbtą. Iš raporto pasirodo, kad praeitais 1934 metais buvo mažiau kalinių, negu užpėreitais 1933 metais. Kalinių skaitlius sumažėjo 2,135 ir praeitais metais buvo papuolę į kalėjimą už visokius prasižengimus 16,691 ypat. Tame skaitliuje buvo 8,013 vedusių ir 11,678 pavienių — nevedusių.

Pagal rases kaliniai skirstosi sekamai: baltųjų vyrų 14,188, moterų 778; negrų vyrų 3,901, moterų 824. Reiskia, baltųjų vyrų ir juodųjų moterų buvo daugiau prasižengusių.

Pagal kalinių amžių, tai yra sekamos skaitlinės: vienas asmuo atbuvo kalėjime bausmę, kurio amžius buvo nustatytas tarpe 91 ir 100 metų; netoli 5,000 kalinių buvo nuo 16 iki 25 metų. Didžiausia kalinių dalis buvo tarpe 31 ir 40 metų amžiaus.

Kalinių sąrašas pagal tautystę esąs sekamas: amerikūnų 16,559, antrą vietą užima lenkų tautybės kaliniai, kurių esą

684; italai užima 3-čią vietą su 571 kaliniu; austrai 4-tą vietą su 387 kaliniais. Paskui rekorduose randasi užregistruota po vieną kalinį japonų, kinų, kubiečių ir danų. O lietuvių, reiskia, nebuvo nė vieno.

Prasižengimai klasifikuojami sekamai: pirmą vietą užima gir tuoklystė ir už tai papuolę į kalėjimą 3,850 ypatų. Antrą vietą užima „disorderly conduct“ (susišeimas, susibarimas ir panašiai) ir už tai buvo pasiūsta į kalėjimą 3,050 ypatų. Paskui yra pasiūsta į kalėjimą 1,700 už „trespassing“ (perėjimą per privatišką žemę) ir šių kalinių skaitlinę sudaro jaunulioi ir benamiai suaugę žmonės.

Pagal profesijas ir užsiėmimus, tai maždaug sekamai kaliniai dalinasi: 6 kunigai, 8 aktoriai, 7 canddies (golfo bolikų rinkėjai), 103 barzdaskučiai, 1 drabužių valytojas, 1 laikraščio reporteris, 5 bankieriai, 4 daktarai, 3 mokytojai, 1 graborius ir 9 policistai.

Kožno kalinio užlaikymas kainuoja apie 52 centai kasdien, nors kalinių maistas telešuojas tik po 9 centus ir pusę del kožno kalinio kasdien. Kita dalis iš ty 52 centų einanti kitiems reikalams. 1,200 kalinių nemoka angliškai nė skaityti, nė rašyti.

S. Bakanas.

TARPTAUTINĖ VAIKUCIŲ PIESINIŲ PARODA KE-LIAUJA.

Kauno Mokyklos Parodoje Irgi Dalyvauja.

College Art Association, 137 E. 57-th St., New York City, yra apsiėmusi tą parodą globoti. Todel norintieji smulkesnių informacijų del ty parodų turi kreiptis į viršminėtą draugiją.

Paroda yra labai savotiška ir įdomi. Parodos sumanytojams rūpėjo parodyti Amerikos visuomeni apie ką galvoja pasaulio vaikučiai nuo 6 iki 12 metų amžiaus ir kaip jie 'as savo idėjas išreiškia piešiniuose. Ši paroda New York'e pirmą kartą buvo atidaryta per ponį Roosevelt ir tęsėsi visą lapkritio mėn. ir buvo gausiai lankoma. Iš Pabaltijo kraštų parodoje dalyvauja tik Lietuva ir Suomija. Palyginus Kauno mokyklų mokinių darbelius su kitų kraštų eksponatais, galima pasidžiaugti, kad lietuvių vaikų piešiniai yra nemažiau įdomūs, kaip ir kitų kraštų, pavyzdžiui, Kauno miesto vaizdas yra nupieštas labai vykusiai. Taipgi vykusiai atvaizduojami Lietuvos kaimo gyvenimo bruožai.

Patartina lietuviškam jaunimui tą parodą pamatyti, kai ji atsilankys šiuose miestuose:

Philadelphia, Pa.
sausio 21—30 dd.

Wilmington, Delaware
vasario 4—13 dd.

Nashville, Tennessee
vasario 18—27 dd.

Munsie, Indiana
kovo 4—13 dd.

Richmond, Virginia
kovo 18—30 dd.

Lawrence, Mass.
balandžio 4—13 dd.

Toronto, Ontario, Canada
balandžio 18—27 dd.

Milton, Mass.
gegužės 2—11 dd.

Ann Arbor, Mich.
geg. 15 birželio 1 dd.

Tolimesnis parodos kelrodis bus paskelbtas vėliau.

Lietuvos Gen. Konsulatas.

SKAITYKIT KNYGĄ ZMOGAUS PAREIGOS

Puslapių 245 Kaina \$1.00

Reikalaukite: „Tėvynės“ Adm., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. 5-TO APSKRĮCIO METINIS SUVAŽIAVIMAS.

SLA. penkto apskrįcio kuopų delegatai prašomi susirinkti sekmadienį, sausio 27 dieną, Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubui knygyne, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžiai lygiai 10 valandą ryte. Kadangi susirinkimas manoma baigti 1 val. po pietų, todėl visi kuopų delegatai prašomi butinai pribūti sakytu laiku — 10 val. ryte.

Kadangi jau senai buvo išsiuntinėtis formalis pakvietimas į šį suvažiavimą, tai šiuo metu aš tikrai noriu gerbiams atstovams apie tai priminti, kad į šį suvažiavimą jie atvažiuotų pilnai pasirengę apspasvinti svarbius reikalus, išlausyti valdybos raportus, perrinkti valdybą del sekančių metų darbuotės ir aptarti bėgančius mūsų organizacijos reikalus.

A. S. Trečiokas,
SLA. 5-to apskr. pirm.

PASKAITOS, PRAKALBOS IR JUDŽIAI.

Rengia Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas savo name, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Atsibus šių metų sausio 25 d. (penktadienį), 7:30 val. vakare. Prelekciją skaitys Dr. A. Petrika, žinomas dantų gydytojas temoje: „Vidurinių Liaukų Veikla“. Bus aiškinama, kaip įvairios mūsų kūno liaukos (glandos) veikia mūsų sveikatą, augina, sendina, nutukina ir tt.

Dr. J. F. Paulonis, vaikų ligų specialistas, rodydys du „roliu“ judžius (moving pictures): viena apie įvairių bakterijų veiklą, o antra apie difteriją. Tais klausimais įsiai ir kalbės.

Daug naujo išgirsite apie savo sveikatą ir atsilankę nesigailėsite. Visus kviečia Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas. Įžanga nemokamai. Kolektos nebus.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Sausio 21 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoj SLA. 23 kuopos veikėjas p. P. W. Birštonas iš Shenandoah, Pa. Buvo atvykęs New Yorkan biznio reikalais ir ta proga su SLA. Sekretorium Dr. Viniku aptarė ir SLA. kuopų viršininkų kaučių atnaujinimo reikalą, nes p. Birštonas atstovauja kaučių kompaniją SLA. kuopų viršininkams kaučių gavimo reikalui.

GRAŽIAI PAMINĖTA KLAIPĖDOS ATGAVIMO SUKAKTUVES.

Amerikos Lietuvių Legiono Dariaus-Girėno posto iniciatyva ir pasidarbavimu, pritariant vietinėms Sandaros kuopoms, Tautininkų Klubui ir katalikų federacijos apskrįciai, sausio 15 d., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubui salėje, Brooklyne, įvyko gražus ir įspūdingas Klaipėdos atgavimo 12 metų sukakties paminėjimas. Vakaro programą tinkamai vedė p. V. J. Vyšniū.

Programai prasidedant legionieriai tam tikra ceremonij tvarka įmaršavo į salę su Lietuvos ir Amerikos vėliavomis, be to, buvo nešama ir Estonijos vėliava, nes ir estų legiono atstovai oficialiai dalyvavo. Atatinkamas iškilmei kalbas pasakė: V. Treinaitis, K. Vilniškis, J. Torpetz — estų atstovas, K. Jurgėla, M. Sabenka ir J. Valaitis. Kalbų protarpuose dviem atvejais gražiai ir jausmingai padainavo dainininkė Zosė Vitaitienė, jos dukrelė Genovaitė akomponuojant. Dainavo:

„Kur josi broleli“ — Petrauskas; „Mano sielų šiandien šventė“ — Kelpšos; „Naktis svajonėms papuošta“ — Vanagaičio ir programą užbaigė įspūdingai sudainuodama šiuo atveju tinkamą dainą „Oi greičiau, greičiau“ — Šimkaus. Publika nepagailejo aplodismentų kalbėtojams, o ypač dainininkei ponai Vitaitienei.

Taigi Klaipėdos atgavimo 12 metų sukaktis paminėta labai gražiai ir įspūdingai. Šis paminėjimas ypatingai svarbus yra šiuo momentu, kuomet apsaugai laimėjimais Saaro rajone Vokietijos naciai siekia pagrobti ir Klaipėdos kraštą, kad vėl jį pavergus Vokietijos naudai. Šia proga taip pat išnešta atatinkama rezoliucija, kuria pasmerkama vokiečių pastangos atplėsti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos ir užgriant Lietuvos bei Klaipėdos krašto vyriausybės žynius sudraudimui išdavikiškų vokiečių pastangų Lietuvos nenaudai.

Reporteris.

SEKMINGOS PRAKALBOS AIKSTĖS LITUANICA REIKALU.

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubui sumanymu ir iniciatyva, pritariant ir kitoms Brooklyno lietuvių draugijoms, butent: Šv. Jurgio Draugijai, SLA. 38 kuopai, Dariaus-Girėno Lituanicos Klubui, Lietuvių Operetės Draugijai, Birutės Choriui, Lietuvių Kalbos Mokyklai ir Lietuvių Demokratų Klubui, sausio 18 d., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubui salėje, Brooklyne, sušauktas mass-mitingas — pra kalbos tikslu išnešti formalų ir oficialų Brooklyno lietuvių vardu pareikalavimą New Yorko miesto vyriausybei, kad esanti prieš Klaipėdą namą aikštę būtų pavadinta Lituanica vardu. Prakalboms pirmininkavo Klubui lyderis p. J. Draugelis.

Pirmiausiai Lietuvių Operetės Draugijos choras, vadovaujant p. X. Strumskui, padainavo Amerikos ir Lietuvos Himnus ir pabaigoje prakalbų padainavo dar dvi dainas. Atatinkamas ir visą reikalą paaiškinančias kalbas pasakė Klubui veikėjas adv. Briedis, „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis, to distrikto, kuriame minėta aikštė yra, aldermanas J. W. Sullivan ir „Vienybės“ redaktorius J. Tysliava. Iš aldermano p. Sullivan sužinota, kad jis jau įnešęs Aldermanų Tarybon įstatymo sumanymą, kuriuo siuluoma minėtą aikštę pavadinti Lituanica vardu pagerbimui iš New Yorko išskridusių transatlantinių lakunų Dariaus ir Girėno, kurie misteriskai ir tragiškai žuvo prie savo kelionės galo. Iš savo pusės p. Sullivan užtikrino, kad jo įneštas sumanymas Aldermanų Taryboje praeis vienbalsiai, tačiau gali užkliuti pas miesto majorą, kuris esą tokiems dalykams nelabai pritaria. Todėl patarė lietuviams būti prisirengusiems, kad reikalui esant Didžiojo New Yorko lietuvių organizacijų atstovai galėtų atsilankyti pas majorą ir jam asmeniškai visą reikalą perstatyti.

Pabaigoje pirmininkaujantis p. Draugelis perskaitė atatinkamą rezoliuciją, kurią susirinkimas vienbalsiai užgrynė. Taigi žuvusių mūsų transatlantinių lakunų jamžinimo reikalas Brooklyno lietuvių kolonijoje sekmingai varomas pirmyn dėka Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubui vadovybei.

Prakalbose Buvęs.

IS DARIAUS-GIRĖNO FONDO SEIMO.

Sausio 20 d., Apreiškimo, Pa. šv. parapijos svetainėje, Brooklyne, įvyko Dariaus-Girėno Fondo metinis seimas. Apie 45 atstovus prisijungė 15 draugijų, kurios, didžiojoje, yra šventųjų vardais. Valdyba išdavė savo veikimo bendrą raportą, iš kurio paaiškėjo, kad veikimas buvęs labai limituotas, nes išskyrus surengimą vienos aviacijos dienos praeitą pavasarį, nieko žymesnio ir nenuveikta. Antram transatlantiniam skridimui šis fondas suteikęs apie 150 dolerių ir apie tiek likę jo ižde.

Skaityta laiškas ir atsakaita iš ALTASS valdybos ir paprašyta platesnių paaiškinimų apie smulkias išlaidas, kurių susidaro gana didelė suma. Skaityta atsišaukimo laiškas nuo lakuno A. Kieles, iš Chicago, Ill. Minimas lakunas turi gerus norus skristi į Lietuvą iš Amerikos. Prašo Dariaus-Girėno Fondą imti iniciatyvą padėti jam tą žygį atlikti. Lektuvą inžinieriaus Gustaičio konstrukcijos jis gautų iš Lietuvos, reikia tik tarp 5-7 tukstančių dolerių naujam ar tinkamam motorui. Nutarta šį reikalą palikti valdybos nuostatai; jei valdyba matys, kad antras skridimas neįvyksta ir jei pasirodys reikalo p. Kieles paremti — lai valdyba tai atliktų sulig savo geriausio ištikimino.

Dariaus-Girėno Legiono Posto vardu, p. K. Labanas padarė pareiškimą, kad minimas postas prašęs Brooklyno miesto valdybos vieną aikštę pavadinti Lituanicos vardu. Rezoliucija tuo reikalu jau įduota miesto aldermanams. Prašė paramos, jei vieniems legionieriams nepavyktų tai atlikti. Bet seimams gal delei laiko stokos, tame reikale jokio žodžio netarė. Perskaitys Dariaus-Girėno statuto Chicagoje paminklo komisijos atsišaukimą, įgaliojta valdyba ką nors surengti ir paminklo statymą finansais paremti.

Perrinkta nauja valdyba iš devynių narių ir komisija iš penkiolikos asmenų. Į valdybą įeina visa eilė naujų darbuotojų.

Rep.

MIRĖ A. B. STREMAIČIO UOŠVĖ.

Sausio 16 d. pasimirė SLA. 126 kp. narė Marijona Liutkevičienė, išbuvus be pertraukos SLA. nare per trisdešimt ir pusę metų. Velionė buvo 78 d. amžiaus. Iš Lietuvos paėjo iš Mariampolės miesto, iš šeimos Strielkų. Amerikoje pergyveno suvirš pusę šimto metų. Paliko tris vedusias dukteris, vyriausia Magdalena Strimaitienė, Marijona Burčilenė (Bacevičienė) ir Ona Kalinauskienė.

Nuo atkeliavimo iš Lietuvos visą laiką gyveno Mahanoy City, Pa. Turėjo daug pažįstamų ir giminių. Laidotuvis buvo sausio 19 d.

Lai buna lengva velionei S. L. A. narei išsėtis šaltoje žemėje, o velionės dukterims ir visiems giminėms reiškiamas užuojautos žodis.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PARENGIMAS PAVYKO.

Sausio 20 d., Lietuvių Piliiečių Klubui svetainėje, Brooklyne, įvyko Lietuvių Radio Valandos, kuriai vadovauja p. V. Matusevičius, trečia metinė vakarienių šokiai. Į vakarienių atsilankę apie pusketvirtą šimto žmonių, o į šokius gana daug jaunimo prisirinko. Prie skanių valgių atlikta ir dainų bei prakalbėlių programos. Kalbas pasakė žymesni į vakarienių atsilankę svečiai. Kalbos, didžiūmo-

GERA ZINIA INKSTŲ NEVEIKLUMU BESIKANKINANTIEMS!

Jei rūgštys inkstuose ir deginantys šlapimas prikelia jus iš miego ir sutrukdosi, apsaugokite save nuo didesnių kenčių jimų, užsisakydami KI-RETIC Pylskelių (Tablets), kaip tukstančiai yra padarę. Jos išplauja lauk nuodus. Nebelieka skaudėjimo strėnos, silpnos puslės ir gėlimų sanariuose, pacinantių del inkstų neveiklumo. Užsisakykite sau dėžutę šiandien. Nesiuskite pinigų. Užmokėsite laiškanėsiui \$1.25, kuomet pristatys jums vaistus. Pinigai kražiam, jei nesijausite jaunesniu ir geriau į dvi dienas. Rašykite: KI-RETIC, Dept. T, 529 Hudson St., New York, N. Y.

je, taikytą pagerbimui Lietuvių Radio Valandos vedėjo, kuris energingai su šia valanda darbuojasi. Vakaro vedėju buvo p. V. Bukšnaitis.

Prieš vakarienių ir po vakarienių, prie geros p. M. Jezavito orkestro muzikos, buvo šokiai. Visi smagiai pasišoko. Buvęs.

NEWARK, N. J. Malonios žinios.

Paskutinių laikų čia žymiai pagerėjo darbai ir daugelis iš lietuvių pašaukti prie savo buvusių senų darbų. Valdžia baigia planus, kad tinkamai pataisius Kearny, N. J., prielauką laivams ir tam reikalui yra pasikirta \$100,000. Ford Motor Co. taipgi mano, kad čia galės įrengti didžiulę dirbtuvę.

Vietos SLA. 245 kp. vardu ir pastangomis suorganizuotai sudarę pareiškimą, kad minimas postas prašęs Brooklyno miesto valdybos vieną aikštę pavadinti Lituanicos vardu. Rezoliucija tuo reikalu jau įduota miesto aldermanams. Prašė paramos, jei vieniems legionieriams nepavyktų tai atlikti. Bet seimams gal delei laiko stokos, tame reikale jokio žodžio netarė. Perskaitys Dariaus-Girėno statuto Chicagoje paminklo komisijos atsišaukimą, įgaliojta valdyba ką nors surengti ir paminklo statymą finansais paremti.

Newarke nėra lietuvių dentistų, o rodosi kad būtų gera vieta del dentisto. Čia yra 3 medikinos daktarai: Dr. J. J. Krailauskas, Dr. J. Staknėvičius ir Dr. A. Šliupaitė. Rodosi, kad visiems nebologai sekasi. Tik gaila, kad minėti daktarai lietuviškame veikime nedalyvauja ir daugelis mūsų žmonių net apie nekuriuos jų nieko nežino. A. S. T.—kas.

S. L. A. KALENDORIUS KUOPŲ BEI APSKRĮCIŲ PARENGIMAI

KENOSHA, WIS. — SLA. 124 kuopos metinis parengimas įvyks sekmadienį, vasario 3 d., German American salėje. Bus suvaizdinta gražus veikalas „Jaunystės Karštis“, taipgi bus išpildyta koncertinė programos dalis, geriausiomis vietinėmis spektakliams dalyvaujant. Nuosirdžiai kviečiami visi vietos ir apylinkių SLA. nariai ir visi lietuvių atsilankyti. — Rengėjai.

PORTCHESTER, N. Y. — SLA. 367 kuopa rengia iš Lietuvos judomų garsiakalbių paveikslų vakarą šeštadienį, sausio 26 d., 1935 m., Sokol Hall, Mills St., East Portchester, Conn. Pradžiai 7:30 val. vakare. Paveikslus rodydys p. J. Januškevičius, Jr. Įžanga suaugusiems 35c, mažamečiams 15c. Visus vietos ir šios apylinkės lietuvių nuosirdžiai kviečiame atsilankyti. — A. Urbonas, SLA. 367 kp. fin. sekr.

NEW KENSINGTON, PA. — SLA. 192 kuopa rengia linksmybų balių su šokiais šeštadienį, vasario 9 d., Slovakų Sokolų Salėje, 1136 4-th Ave., New Kensington, pradžiai 7:30 val. vakare. Tikrai bus linksmas balius, nes rengimo komisija deda visas pastangas, kad kiekvienas atsilankęs pilniausiai patenkintų. Bus skanaus alaus išsigerti ir geras orkestras gros visokių šokių. Įžanga tik 25c. asmeniai. Nuosirdžiai kviečiame visus vietos ir apylinkės lietuvių atsilankyti. — Rengimo Komisija.

BENTON, ILL. — SLA. 156 kuopa rengia didelį balių šeštadienį, vasario 2 d., A. Paulavičiaus svetainėje, pradžiai 7-tą val. vakare. Nuosirdžiai užpašom visus vietos ir apylinkės lietuvių atsilankyti į šį SLA. 156 kuopos balių, nes bus tikrai linksmas ir puikiausias iš visų parengimų, kokius kada turėjom. — A. Paulavičius, SLA. 156 kp. sekr.

Laikykit jį gerai užkloję. Aš tuojau atvyksiu!

“KADA AŠ NORIU GREITOS PAGELBOS, DŽIAUGIUSI TUREDAMA TELEFONĄ!”

TIK kelios minutės gali padaryti milžinišką skirtumą sergančiam kudiui. O telefonas gali pagelbėti jums tas minutes sutauptyti — eksperto pagelbą reikaliu kilius galite gauti greičiau, negu ką kita.

Tačiau jei jūsų šeimyna yra ganėtinai laiminga nuo kitų ligų ir nelaimių, telefonas namuose yra geras pinigų idėlis. Jis kainuoja mažiau, negu tris penktukus per dieną — tiek pinigų, kiek dabar gal iš kur kitur telefonuodami praleidžiat.

Ir pagalvokit, kiek jis jums suteikia — šeimyninės žinios, patogumą su telefono pagalba susipirkti gyvenimo reikmenis blogame ore. O jūsų vardas išspausdintas Telefono Knygoje pagelbsti jūsų draugams ir pasitaisiusioms biznio progoms jus greit surasti.

Susieškite ant puslapio 2 Telefono Knygoje (Telephone Directory) jums artimiausią mūsų Biznio Ofisą. Tuomet užsikite pasimatyti su mumis.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Kuopu Susirinkimai

Indiana Harbor, Ind. SLA. 343 kuopos susirinkimas įvyks vasario 13 dieną, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 324 River St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarimui. (5) Antanas Salkevičius — sekr.

Antanas Pukinskas — sekr. Haverhill, Mass. SLA. 102 kuopos svarbus susirinkimas įvyks vasario 6 d., 7 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 324 River St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarimui. (5) Antanas Salkevičius — sekr.

Chicago-Roseland, Ill. SLA. 139 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 6 d., paprastu laiku, Palmer Park svetainėje, prie 111-tos ir Indiana gatvių. Visi nariai prašomi skaitlingai atsilankyti, nes bus renkama darbininkų del įvyksiančio kuopos koncerto. A. Martišius.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos susirinkimas įvyks vasario 3 d., 1 val. po pietų, po numeriu 318 E. Market St. Visi nariai esate kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus pirašyti prie SLA. 115 kuopos. J. Kiguolis.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 27 d. sausio, 1:30 val. po pietų, Johnas Danulevičiaus svetainėje. Visi draugai malonėkite pribūti, nes yra svarbių dalykų aptarimų. Ateidami atsiveskite savo draugus pirašyti prie SLA. 12 kuopos. Pranas Augustaitis — sekr.

SKAITYKITE KNYGĄ LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA

Puslapių 180 Kaina 40c. Rašykite: „Tėvynės“ Adm., 307 West 30-th St., New York, N. Y.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai ant patalo paguld. CAPSICO COMPOUND mėsos lengvai pašalina viršmūnėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padėkavoms pasveikę. Kaina 50c. per pastą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVFIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

\$1.00 SANDAROS \$1.00 Jubilejinė Dovana

Užsirašančiam laikraštį „Sandarą“ ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTES. Užsirašymo laikas nuo Rugpjūčio-August 1-mos dienos iki Vasario 1 dienos, 1935 m. „Sandaros“ kaina \$2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikraštį „Sandarą“ čie liems metams. Šis kuponas geras tik iki Vasario 1-mai, 1935 metų.

Vardas-pavardė _____
Numeris ir gatvė _____
Miestas, valstija _____

SANDARA — 814 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

VIENYBĖS Prenumeratos Vajus

Visi kviečiami dalyvauti „Vienybės“ vajuje, kuris prasidėjo lapkričio 1 d. ir baigsis sausio 31 d. Lenktynuojantiems prenumeratą rinkėjams skiriamos

Trys dovanos pinigais I—\$50, II—\$35, III—\$15 ir daug dovanų knygomis. Be to duodamas ir komisas.

Klauskite smulkmenų

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
Publishers of „Vienybė“

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.